

ŠIANDIEN IR RYTOJ

LENKIUJE kardinolas Vyšinski kreipėsi į katalikus, kviesdamas priešintis vyriausybės skleidžiamai ateistinei propagandai. Tai nauja fazė tos ilgos kovos, kuri vyksta Lenkijoje tarp bažnyčios ir komunistinės vyriausybės.

Bet nė kardinolas Vyšinski, nė Gomulka nesitiki radikalių pasikeitimų Lenkijoje, kur iš 30 milijonų gyventojų, 24 milijonai yra praktikuoją katalikais.

Tačiau abi pusės veda kovą, kad užkariavus būsimąją generaciją. Praeitais metais Lenkijos parlamentas uždraudė mokyti religiją valstybinėse mokyklose, uždarė daugelį katalikiškų mokyklų, kur buvo mokomi jaunuoliai iki 14 metų amž. ir pašaukė kariuomenės vyresniusius iš seminarijų.

Bažnyčia ir valstybė patyrė, kad jaunieji visiškai nesidomi komunizmu, lygiai kaip ir bažnyčios doktrinom. Sakoma, kad naujoji Lenkijos generacija yra užsidariusi ir skeptiška.

Bet vis dar didelis skaičius jaunimo lanko bažnyčią, nes sako, kad joje randa to, ko negali rasti marksizme.

PATRANKŲ pirkliui Alfredui Kruppui, stambiausiam Vokietijos pramonininkui ir turtingiausiam pasauly žmogui, liepos mėnesį sueina terminas sumažinti savo "imperiją".

Kruppas, kuriam dabar yra 54 m. amž. ir jo turtas skaičiuojamas virš milijono dolerių, 1945 metais už karo nusikaltimus buvo nuteistas 12 metų kalėjimo ir jo fabrikai buvo konfiskuoti.

Bet 1951 metais išėjus iš kalėjimo, fabrikai jam buvo grąžinti, su sąlyga, kad pusę išparduos. Amerika, Anglija ir Prancūzija tada norėjo Vokietijos pramonę suskaldyti. Tačiau "likvidacijos" terminas buvo atidėliojamas ir, atrodo, kad dabar jis bus visai panaikintas.

Šiandien, 17 metų po karo, kai Vokietijos ekonomija pasidarė viena tvirčiausių, būtų naivu galvoti kad anglo-saksų ekonomistai galės nurodinėti vokiečiams, kaip tvarkyti ekonomiką, ypač kai patys vokiečiai jau nebesibaido Kruppo, kalusio Hitleriui patrankas...

LENINGRADO karo mokykloje instruktorius egzaminuoja būsimąjį raudonosios armijos karininką:

- Ką darysite, drauge, jei fronte atsidsursite atkirstas ir nebeturėsite nė ginklų, nė maisto?

- Bandysiu derėtis su priešu, kol gausiu pastiprinimą ginklais...

DIRVA

Nr. 69

Birželis-June 15, 1962

Cleveland, Ohio

Pagalbos užsieniams paslaptys

PIRMAS SENATO PASISIAUŠIMAS PRIEŠ UŽSIENIO POLITIKĄ TRŪKO TIK 24 VALANDAS. TAČIAU PARODĖ NAUJAS NUOTAIKAS. LENKŲ KILMĖS AMERIKIEČIŲ ĮTAKA I RESPUBLIKONŲ SENATORIUS. STALINAS GERIAU SUPRATO AMERIKIEČIŲ POLITIKOS TIKSLUS, NEGU PATYS AMERIKIEČIAI.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Pereitą ketvirtadienį senatas pasisūšė prieš administracijos užsienio reikalų politiką ir 57 balsais prieš 24 uždraudė teikti pagalbą tokiems kraštams, kurie yra 'dominuojami komunisto ar Marxismo'. Toks nutarimas neleistų JAV padėti Jugoslavijai, Lenkijai, Ghanai ir Ghanai. Už tą nutarimą balsavo 34 demokratų ir 23 respublikonai. 19 senatorių nuo balsavimo susilaikė. Tačiau sekančią dieną tas nutarimas buvo pakeistas 56 balsais prieš 34 ta prasme, kad tokiems kraštams galima padėti tik maistu. Idomu, kad nors iš karto balsavo už visišką draudimą, bet vėliau savo pažiūras pakeitė ir respublikonų senatoriai Dirksen (Ill.) ir T. H. Kuchel (Cal.) lietuvių draugais laikomi. Žinovai aiškina, kad toks pakeitimas buvo iššauktas fakto, kad draudimas maistu padėti Lenkijai sukeltų didelio nepasitenkinimo lenkų kilmės amerikiečių tarpe.

Tas nutarimas yra idomu tuo, kad tai buvo pirmas — tiesa neilgas — nepasitenkinimo užsienio politika pareiškimas. Visai teisingai aiškino savo kolegoms senatorius Frank J. Lausche (dem. Ohio), kad "jei ne mūsų vyriausybė, komunizmo šiandien nebūtų Jugoslavijoje". Jei Tito negalės savo piliečių išmaitinti, jis bus nuverstas, todėl siuntimas maisto yra Tito ir Gomulkos režimų tiesioginis rėmimas.

Tačiau tai dar neviskas. Kaip pagalbos užsieniams politika yra sunkiai suprantama ryškiai parodo sekančieji faktai. Sakoma, kad pagalbos Jugoslavijai ir ypač Lenkijai teikimą nulėmė žmoniški sumetimai.

Reikia padėti badaujančioms! Tačiau tos pačios politikos nesilaikoma Kubos atveju. Į Kubą uždrausta išvežti tokį maistą, kaip pvz. grūdus, kurie galėtų pasitarnauti naujam derliui! Niekio negauna Raudonoji Kinija ir net piktinamasi Kanada, kad toji parduoda kviečius Kinijai!

Akivaizdoje tų faktų, humanitarinis ar žmoniškas sumetimas neišlaiko kritikos, nes vienu stengiamasi maistą išskirti iš politikos, kitur su juo varoma politika. Iš tikro, komunistai varo savo politiką visomis priemonėmis, tokios pat taktikos turėtų laikytis ir Valstybės Departamentas. Bet jis pagalbą užsieniams teikia pagal visai neaiškius sumetimus, kas pagaliau sukėlė ir senato maištą.

Kalbant apie pagalbą Tito, tos pagalbos šalininkai nurodo vieną specialų Tito nuopelną Vakarams, būtent, kad jis, vykstant komunistiniam sukilimui Graikijoje, susipykęs su Maskva ar, tiksliauariant, bijodamas, kad sukilimo Graikijoje priedanga Kremlius įsitvirtins Jugoslavijoje, staiga atsiskakė Graikijos komunistus remti ir uždraudė jiems turėti bazes Jugoslavijos teritorijoje. Todėl Graikija su amerikiečių pagalba (Trumano doktrina) galėjo sumušti sukilėlius, kurie buvo remiami tik iš Bulgarijos ir Albanijos. Tokiu būdu Tito bandomas pristatyti kaip Graikijos išgelbėtojas!

Tačiau iš Tito dešinėsios rankos M. Džilas knygos "Pašnekėsiai su Stalinu", paaiškėjo nauji dalykai.

met dar bus išgelbėjęs, kadangi turės gerą pasiteisinimą dėl planų neįvykdymo: gal net ir Chruščiovas sutiks, kad prieš vėją negi papūsi ir debesų negi nuvarysi.

(LNA)

Būtent, kad karas prieš Graikiją buvo nutrauktas ne tiek dėl Tito nuopelnų, bet dėl paties Stalino įsitikinimo, kad amerikiečiai jokių būdu negali prileisti prie Graikijos sukomunistinimo, nes tai leistų jam — Stalinui tvirtai pastatyti koją Viduržemio jūros baseine. Tokiu būdu Stalinas, atrodo, galvojo "amerikoniškiau" negu kai kurie JAV užsienio politikos planotojai, ir kai tik Graikija su amerikiečių pagalba suorganizavo geresnį pasipriešinimą, Stalinas savo ofenzivą atšaukė.

Dėl viso to atrodo, kad Tito "nuopelnai" buvo per daug išpūsti ir amerikiečiai, perimdami iš britų Jugoslavijos komunistų rėmimo politiką, padarė fatalinę klaidą.

• JAV Senatas patvirtino didžiausią taikos metu karinę samatą — 48,5 milijonų dolerių.

KANKINIAI

(1941 BETŲ BIRŽELĮ PRISIMINUS)

Buvo graži, rami pavasario naktis. Nenujautė širdis kas dedasi tamsoje. Sugulę prieblandoj vaikams ilsiėjosi ramiai, kai rusiškas burliokas ruošė jiems žabangas. Rytoj — poryt jie bus jau nebe čia. Netrukus juos pagaus, nuveš, užkals ir už dienos kitos išveš kažkur toli — į Sibirą. Paliks nežinomam krašte — svetur, kur neskinamos žalos rūtos, kur milijonai pavergtų maldauja vieno — amžinos ramybės. Išganyto mirtyje ieško.

Išaušo rytas. Gaudė varpas. Apsiginklavę šautuvais bėgiojo rusų agentai rūšiais veidais, nuvarge, apdulkėję. Ieškojo jie žmonių. Tyronui prireikė tautos vaikų, kurių širdis jautri, kurių jausmai ir sąžinė gryna. Ligoniniai, kūdikiai, seneliai, motinos — auka klastingo priešo. Štai čia matai mergaitę varo su lėlyte, tenai — vystykluose vaikutį neša aziatas 'areštavęs'. Nekars jų čia ir nežudys — tiksliai išveš. Išveš ir... nukankins.

Apleido jie namus kartu, į vagonus sukišo atskirai. Vaikus nusivežė vienu — tėvus kitur. Šeimas suardė... Neklausė kas esi nei kuo buvai. Nesakė nei už ką, nei kur. Reikėjo Stalinui naujų vergų — pasiėmė šimtus. Išmirs šitie — kitus surinks. Surinks ir... nukankins.

Nurimo Lietuva. Tylu, nyku. Nebegirdėt padangėse laisvos dainos. Plačiose dykumose lietuvių ašaros ir kraujas. Vieni jau ilsisi kažkur toli, toli kapuos, kiti... klajoja išblaškyti tarp uzbekų. Krūtinę dengia skarmalai, sudrybės kūnas vos atlaiko, ir liko tik... skaisti siela. Šventieji! Galingas priešas Lietuvos vaikų pabūgo!

Bet jie sugrįš. Vistiek sugrįš atgal. Ateis laikai, kada ir vėl skambės Velykų varpas. Gyvus ar mirusius priglauš Tėvynė prie savęs. (vp)

Prof. MYKOLO BIRŽIŠKA, Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras, kuriam sueina 80 metų amžiaus, su Los Angeles lietuvaitėmis Danute ir Giedrute Gustaitėmis. L. Kančausko nuotrauka

PROF. MYKOLO BIRŽIŠKOS 80 METŲ MINĖJIMAS

Prof. Mykolas Biržiška, gyvenantis dabar prie Pacifiko, Los Angeles mieste, šiais metais rugpjūčio 24 d., sulauks aštuoniasdešimtojo gimtadienio. Los

Angeles lietuvių kolonija šį Lietuvos Nepriklausomybės signataro gimtadienį ima rengtis tinkamai, šventadieniškai paminėti.

Gegužės 30 d. vietos Lietuvių Bendruomenės skyriaus iniciatyva buvo sukvietas visų lietuviškų pavienių organizacijų pasitarimas. Tuo reikalu pasitarti susirinko devyniolikos organizacijų pirmininkai arba atstovai. Susirinkimą atidarė ir įvado žodį tarė LB pirmininkas Antanas Skirius. Posėdžiui sekretoriavo Dalia Karaliūtė.

Visi vienbalsiai pritarė LB iniciatyvai ir nutarė tam minėjimui praversti sudaryti specialų komitetą: Profesoriaus Mykolo Biržiškos aštuoniasdešimtajam gimtadieniui paminėti komitetą. Komiteto sąstatan įėjo - pirmininkas - Jurgis Gliuda, nariais (kurie pasiėmė įvairias su minėjimu susijusias pareigas) architektas Ed. Arbas, inž. J. Jodelė, V. Irlikienė, inž. Br. Stančikas, inž. V. Varnas, ir mjr. K. Liaudanskas.

Diskusijų metu bendrame susirinkime buvo pareikšta daug sugestijų. Numatoma surengti iškilmingą minėjimą viename iš Los Angeles viešbučių, su oficialia ir meno dalimis.

Neseniai profesorius buvo susirgęs, gulėjo ligoninėje. Tačiau visų džiaugsmui jau gerokai atsigavo iš ligos. Jau buvo aplankęs pamaldas, parengimus, kultūros klubo susirinkime dalyvavo diskusijose.

Visi steigiamojo susirinkimo dalyviai sudarė bendrinį minėjimo komitetą, kurio globos pareigą. Specialusis komitetas rūpinsis minėjimo surengimu.

Minėjimo diena numatyta rugsėjo 29 d. profesorius vardadienį, tačiau tai pareis ir nuo gautų patalpų sąlygų.

TRUMPAI IŠ VISUR

• Alžiro laik. vyriausybės sluoksniai pareiškė, kad jokios naujos politinės garantijos europiečiams negali būti garantuotos, išskyrus tas, kurios jau numatytos sutartyje su Prancūzija. Jie kviečia europiečius prisidėti prie naujos valstybės atstatymo darbo.

• Sovietų Sąjunga nutraukė prekybos derybas su Prancūzijos atstovais, pastariesiems atsisakius sutarties projekte pritaikyti tarifų nuolaidas, numatytas "bendrosios rinkos" nariams.

• Rytų Vokietijos laikraštis Neues Deutschland kviečia vokiečius auginti paršus ir vištas savo kiemuose, kad išvengtų didesnių maisto nedateklių.

Lietuvoj gamta nesiskaito su Chruščiovo planais

Chruščiovo įsakymu, šio pavasario pradžioj visa Lietuva buvo apsėta "mažomis žemės ūkio ministerijomis", kurių administratoriai ir instruktoriai turėjo prižiūrėti, kad ir jAVai ši kartą būtų visur pasėti laiku ir gerai. Planuose yra numatyta, kiek nuo tos biurokratų sėjos ir derlius rudėn padidėsias. Bet išliko nepaprastai lietingas pavasaris. (Vilniaus mieste vien per gegužės mėnesį iškrito lietaus 14 cm., tai yra beveik trijų kartų daugiau, negu normaliai). Visi sėjos planai suiro, visi darbai vėluoja, prasidėjo raginimas viską skubėti, į planingumą nebesidairant.

Birželio 9 dienos rytą "Tiesa" vedamajam straipsnyje rašė:

"Šio pavasario sėja susiklostė neįprastai. Su didžiausia jėga įtampa dabar baigiamos sėti iš karto visos kultūros... Bet jau yra tūkstančiai hektarų pasėlių, kurie laukė laukia porentų, chemikalų, lengvųjų akėčių...

daug kur blogi orai išklabino drausmę... Šiais metais kovoje su pigtolėmis ypatingą reikšmę įgauna chemikalai... Peržiūrėkime sandėliuose chemikalų išteklius. Ar jie gerai išlaikyti, ar nesugedę? Ar pakankamurime purkštuvų? Ar jie sutvarkyti? Prekybos tiekimo kontoros chemikalais privalo patenkinti visų ūkių paklausą..."

Skaitydami šiuos raginimus ir klausimus žmonės jau dabar numato, kad po mėnesio ar kito susirinks partijos centro komitetas ir paskelbs nutarimą, kuriame ūkių administratoriai bus barami, kodėl chemikalų neturėjo, arba kodėl jų neprižiūrėjo ir jie buvo sugedę, kodėl purkštuvų neįsigijo ar, jeigu kas turi, laiku nebuvo sutvarkę, ir kodėl prekybos tiekimo kontoros nepatenkino chemikalų paklausos...

Vyriausiu žemės ūkio tvarkytoju dabar yra paskirtas pats Sniečkus, ir jam kris didžiausioji atsakomybė. Bet lietus gal jį iš-

Lietuvių tremtinių kapai Sibire, Kamen apylinkėje prie Obos upės. Šiose kapinėse yra palaidoti Juozas ir Vladas Benotai, Irena Zalorskienė, gen. St. Raštikio sūnus, P. ir K. Kalvelių vaikai ir daug kitų lietuvių.

TECHNIKOS PAŽANGA (7)

RAKETOS

Deja metant indus, reikia taip pat nustoti raketos žiočių, kurios yra raketos gale, o numesti indus galima tik iš raketos galo. Kartu su žiotimis nustoja degimo kamery, pompų bei toms pompoms varyti pagelbinės jėgainės. Dideli indai sveria daugiau kaip pagelbiniai įrengimai, todėl apsimoka nustoti tų įrengimų, bet laimėti svorį. Apskaičiavimai ir bandymai yra įrodę kad efektingiausios tolumo skridimo raketos turi būti trijų keturių laipsnių. Kiekvienas laipsnis turi visus įrengimus (degimo kameras, žiotis ir tt). Pav.

raketai nulėkti 1,500 mylių ir nunešti į taikinį dviejų tūkstančių svorų krovinį reikia 50,000 sv. pradinio svorio, jeigu raketa yra vieno laipsnio. To pat pradinio svorio raketa - dviejų laipsnių - gali nunešti 7,000 svorų.

Raketa su 500 svorų pradinio svorio ir su vienu laipsniu nieko negali nunešti į mėnulį: su dviem laipsniais - 100 svorų, su trimis laipsniais 1,000 svorų, su keturiomis - 3,000 svorų. Šita palyginamoji lentelė rodo, kaip kritiškas yra raketos svoris. Todėl didžiausios problemos raketų

B. K.

konstruktavime ir klaidys nėra principiniai ir yra labai nekomplikuoti, bet visų konstrukcijų ir įrengimų įtaisyimas sukaip galima mažesniu svoriu. Tik lengvesnės ir stipresnės medžiagos, kaip titanius, specialios naujos plieno rūšys, lengvesnė vamzdžių, pompų ir jėgainių konstrukcija, padarė tolumo skridimo raketą galimas.

Didelė raketų konstruktavimo problema yra didelis degimo karštis - tarp 4,000 - 7,500 F. Tokia aukšta temperatūra raketų žiotis tegali išlaikyti tik kelias minutes. Žiotys yra daromos ir grafito, metalo volframo (angliškai "tungsten") ir plastinių medžiagų kurios karštyje lėtai anglėja. Degimo kameros yra šaldomos kuru prieš tam kurui patenkančią į jas.

Šalia skysto kuro raketų yra išvystyta ir vadinamos kieto kuro raketos, kurios yra varomos sprogstamomis medžiagomis. Šitos raketos yra daug paprastesnės, nes nereikia vamzdžių, pompų ir degimo kamery. Tokios raketos yra visą laiką paruoštos ir gali būti iššautos be jokio specialaus pasiruošimo. Tuo principu yra pastatytos amerikiečių Polaris ir nauja tarpkontinentinė Minuteman raketa. Kieto kuro raketose degimas vyksta pačioje raketose iš vidaus. Degimas turi vykti vienodu greičiu, nes raketos induose turi būti palaikomas toks pat spaudimas, išsiveržias pro indo galuose įdeštas žiotis. Jei degimas vykty nelygiai, tas pakenktų raketos lėkimo planui ir svarbiausia nuo degimo pakilęs raketos viduje spaudimas galėtų susprogdinti visą raketos indą. Kadangi degimo greitis yra lygus degimo paviršiui, tai teko surasti tokius intrikuotus pradinius degimo paviršius, kad medžiagai degant, iš vidaus degimo paviršius liktų maždaug visą laiką toks pats.

Abiejų rūšių raketos yra aukštos ir plonos. Pirmosiose keliose sekundėse kylančios tiesiai į viršų, stumiamos iš apačios ir lekiančios palyginamai lėtai, jos apvirštų. Išlaikyti jų kryptį jos turi balanso aparatus. Kontrolės impulsai iš tų aparatų eina į degimo kamery pompas, kurios balansuoja degimo procesus ir žiočių spaudimą, tuo būdu išlaikydami raketą statmenai. Kieto kuro raketose kontrolė teko spręsti kitaip, padarant žiotis judamas ir keičiant žiočių kryptį.

Abiejų rūšių raketos turi turėti pagelbinius įrengimus gaminančius elektros energiją ir hidraulines bei mechanines jėgas. Elektros energija yra reikalinga visiems raketos elektroniniams įrengimams, mechaninė energija, valdyti raketą.

Tos jėgainės turi nuosavus kuro šaltinius ir visus atitinkamus įrengimus. Didesnėse raketose tų pagelbinių jėgainių įrengimas (jų yra tiek kiek yra laipsnių) kainuoja šimtus tūkstančių dolerių.

Šių dienų raketų pažanga koncentruojasi į priemonių ieškojimą pakelti didesnį naudingą krovinį ir suteikti jam kaip galima didesnį greitį. Ypatinai tas svarbu erdvės skridimams. Didžiausią viltį sumažinti raketos pradinį svorį ir padidinti naudingą krovinį teikia naujų stipresnių energijos šaltinių ieškojimas raketos varymui. Šiuo laiku skysto kuro raketos vartoja žibala ar kitus naftos produktus. Didesnį energijos kiekį galima būtų gauti deginant tiesiai vandenilį. Vandenilio dujos turi būti suskystintos, lygiai kaip deguonis, prieš pilant į raketą. Skystam vandeniliui reikia dar žemesnės temperatūros - 252 C arba - 423 F.

Skysto vandenilio naudingumą sumažina jo labai lengvas svoris. Skystas vandenilis yra 14 kartų lengvesnis už vandenį, todėl reikia labai didelių indų, kurie pakelia visos raketos svorį. Amerikiečiai deda labai dideles pastangas tokių raketų išvystymui deja iki šiol daryti jau septyni skridimo bandymai nepasisekė. Paskutinis bandymas su vadinama Centauro raketa pasibaigė sprogimu prieš kelias savaites. Prieš keletą metų buvo bandyta išvystyti naujus kurus - boro-vandenilius, kurie panašūs kaip anglia-vandenilio (naftos) produktai, bet vietoje anglies atomo yra boro atomas.

Amerikiečiai investavo šimtus milijonų į žmones tiems kurams gaminti (visi boro vandeniliai labai nuodingi). Deja, šitie kurai pasirodė nepraktiški nes su-

EUROPOS TRAGEDIJA (9)

KOMUNISTŲ CINIZMAS

Ligi rugpjūčio šeštosios vėlios popietės tęsiasi pasitarimai Varšuvos komendantūroje tarp Reinefahro, gen. Stahelio ir komendanto Fischerio. Po Reinefahro tankai vėl bando prasilausti pro apsupimo žiedą. Grįžtant vienas tankas pašaukiamas, antrasis sustoja dėl degalų stokos. Jų igulos prasiveržia pėsčiomis.

Kitą dieną vokiečių junginiai priartėja prie Saksų sodo, bet dar dešimtį dienų lenkai išlaiko apsuptus Bruehl rūmus.

Tuo pat metu kresnas vyras su apvalu ūkininko veidu bando perkalbėti Kremliuko diktatorių, kad Varšuvos sukilėliams būtų teikiama pagalba.

- Ar galite mūsų kovojančius vienetus aprūpinti tankais ir artilerija? - maldauja lenkų ministras pirmininkas Mikolajczykas. - Jūsų kariuomenė juk stovi jau Varšuvos priemiesčiuose.

Stalinas tylėdamas papsi savo pypkę. Išpūtęs porą dūmų jis kalba svajingai:

- Taip, taip, senoji, gražioji Varšuva. Vokiečiai ją gina daug atkakliau, negu buvome tikėjęsi. Jos užėmimas greičiausiai turės būti nudelstas.

Mikolajczykas išbala. Stalinas jį guodžia beveik tėviškai:

- Aš tiesiog degu noru pagelbėti jūsų Tėvynės Armijai. Bet ką aš galiu? Aš net nežinau, kaip užmegsti kontaktą su jūsų vadais (S. Mikolajczyk, The rape of Poland, New York, 1948).

Toks kitais atvejais išradingas diktatorius! Dabar jis net nežino kaip užmegsti ryšį su kovojančiais lenkais!

Lenkų premjeras nepalieka neišbandęs nė vienos galimybės. Jis kreipiasi net į savo politinius priešus, į Liublino komunistinį komitetą, kurį Maskva yra numatiusi būsimajai Lenkijos vyriausybei.

Priešiškaai ir išdidžiai žiūri į jį komunistai - draugė Vanda Wasilewska, ištėkėjusi už sovietų užsienių reikalų ministerio

degęs boras nėra garai ar dujos, bet kietas produktas (boro rūkštis) ir užkemša raketos degimo kameras.

Šalia energingesnio degimo proceso visą laiką ieškoma kitų raketos varymo būdų. Raketos spaudimo jėga yra priklausoma nuo dviejų faktorių: nuo išmetamų medžiagų (degimo produktų) masės ir nuo tų medžiagų išlėkimo greičio. Taigi, lekianti raketa visuomet turi nustoti svorio, bet padidinus išlėkimo greitį raketos svorio mažėjimą galima sumažinti. Yra trys būdai raketą patobulinti ta linkme: vienas yra atominės energijos naudojimas. Čia didelis medžiagos išlėkimo greitis galima pasiekti ne chemine reakcija ir tos reakcijos sudarytu karščiu, bet atominės reakcijos karščiu. Koks nors skystimas ar dujos nešamas raketose turi būti perleidžiamas per aukštos temperatūros atominę reaktorių ir įkaitusios su dideliu greičiu išlėkti per žiotis. Kadangi daug didesnė atominė energija galima gauti iš mažesnio svorio, tokios raketos duoda daug vilčių. Amerikiečiai toje srityje daro labai didelę pažangą atominų raketų išvystyme. Kiti du būdai yra jonų elektrostatinė ar magnetinė pavara. Čia, įelektrintos medžiagos molekulės vad. jonais yra patalpinamos į elektros ar į magnetinį lauką ir to lauko įtakoje išvysto labai didelį greitį, kuris gali būti daug kartų didesnis, negu greitis gaunamas besiplečiant įkaitusioms dujoms. Deja, tokie įrengimai gali išmesti tik mikroskopines medžiagų dalis su labai mažu bendru svoriu ir tegali išvystyti labai mažą spaudimo jėgą. Todėl jie negali būti naudojami pakilti raketai nuo žemės paviršiaus, bet gali būti naudojami tarp-planetinėje erdvėje, ten kur nėra svorio. Mažo spaudimo sudarytas labai mažas raketos greitis per ilgą laiką gali duoti tikrai labai didelį greitį, su palyginamai mažu raketos svorio nusto-jimu.

pavduotojo, draugas Osobka-Morawski, buvęs krautuvės tarnautojas ir socialistų veikėjas, generolas Zymierski, išmestas iš Lenkijos armijos už kyšių ėmimą ir tarnavęs sovietų špiūnaužiu.

Mikolajczykas karštai maldauja lenkus pagelbėti Varšuvos kovotojams.

- Mūsų žmonės yra beviltiškoje žnyplėje!

Brutalus, biurokratiškas Vandos Vasilevskos veidas lieka nejudrus, kai ji ironiškai pareiškia:

- Man atrodo, kad čia esama nesusipratimo. Tamsta, mano pone, kaip atrodo, esi blogai informuotas apie Lenkijos būklę. Kalbant apie Varšuvą, tie žmonės, kurie rugpjūčio 4 iš ten išvyko ir jau pasiekė Liubliną, patvirtina, jog, išskyrus vieną automobilio subombardavimą Koszykovo gatvėje, per pastaruosius keturis mėnesius visame mieste viešpatavo visiška ramybė. Tai mums patvirtino ir sovietų informacijos biuras. Ligi šios dienos Varšuvoje nebuvo jokių kautynių. (Bor-Komorowski, The secret army, London, 1951).

Pykčio banga nuraudonina ministerio pirmininko veidą. Jo rankos dreba, kai jis portfelyje ieško dokumentų.

- Tai, ką jūs sakote, yra nesąmonė! Štai, čia nevilties šauksmai, kuriuos aš esu gavęs iš generolo Boro. Ar vis dar norite teigti, kad Varšuvoje nevyksta jokios kovos?

Draugė paviršutiniškai peržvelgia telegramas ir trukteli pečiais:

- Na, gerai. Jei tai tiesa, tai pagalba netrukus ateis. Mes no-

DIRVA

— THE FIELD —
Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-6344

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Jonas Čiuberkis • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Prenumerata metams: \$10.00. Laikraštis išleina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laičūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

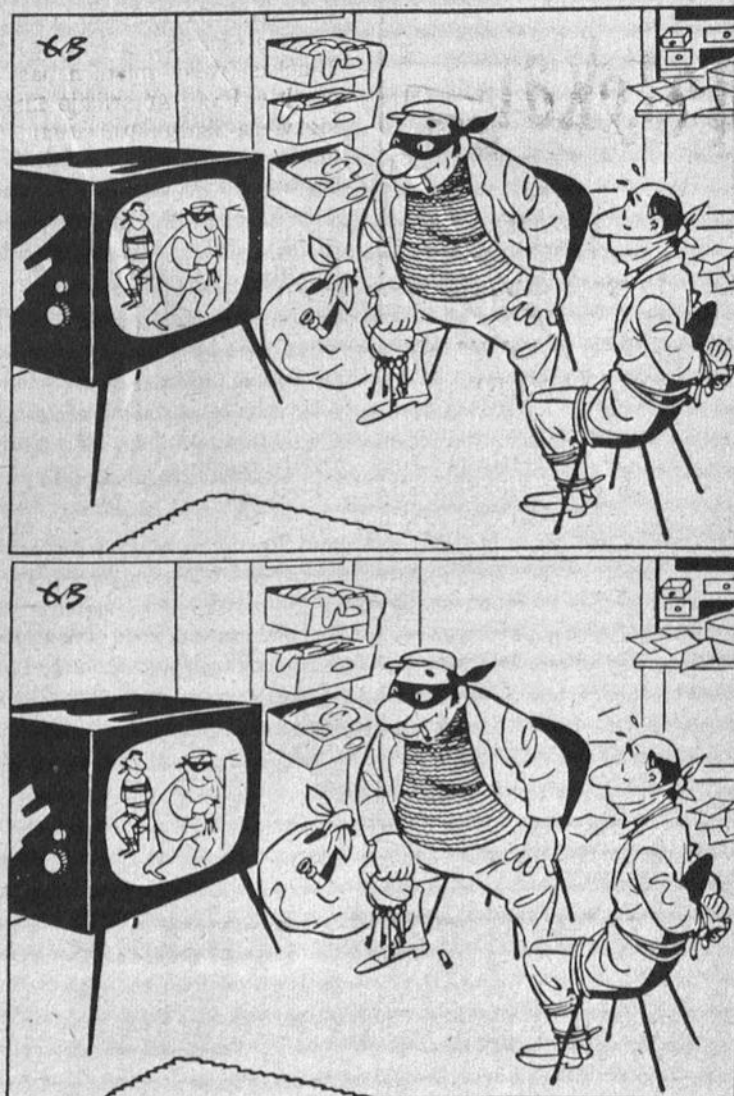
rime ten kuo greičiausiai įsikurti (S. Mikolajczyk, The Rape of Poland, New York, 1948).

Mikolajczykas dabar supranta kad jo didysis žaidimas dėl Lenkijos jau yra pralaimėtas. Keturioms dešimtims pogrindžio kovotojų, kurie jau ištisą savaitę kaujasi su vokiečiais, beveik nėra jokios vilties. Stalinas perleidžia Himmlerio policijos batalionams ir SS brigadoms likviduoti būsimojo satelinės valstybės priešus. Ir perbegėlio Kaminskio bei išsigimėlio Dirlewangerio siaubingosios gaujos pasistengs, kad toji likvidacija būtų atlikta pagrindinai.

(Bus daugiau)

SEPTYNIŲ SKIRTUMŲ GALVOSŪKIS

Kokie yra septyni skirtumai tarp tų dviejų piešinių? Atsakymą rasite 7 puslapyje.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

ŠTAI ALUS
JŪSŲ SKONIUIir darytas
ČIA PAT

CLEVELANDO PASIDIDŽIAVIMAS

PILSENER BREWING COMPANY • CLEVELAND, OHIO

BŪKIME VERTAIS BIRŽELIO ĮVYKIŲ LIŪDININKAIS

Mums grėsia pavojus pasidaryti "sukaktuvininkais". Nepraėina savaitgalis, kad neminėturė sukaktuvininkų ir sukaktuvių. Neneigiant nei pagarbos užsitarnavusių nei prisimintinių įvykių reikšmės, baimė kyla tik dėl tokių sukaktuvių, kurios vertos daugiau nei prisiminimo, tam tikrų apeigų ir šabloniškų kalbų. Kyla ir baimė kad tokias sukaktis minint, kurios sudaro esminį mūsų kovos argumentą, kurių pradžia sudaro mūsų brolių ir seserų nekaltą kančią, daugeliu atveju ir mirtis, — minime kaip tolimą, net neįtikėtiną legendą. Minime, lyg kažkada laimėgim pro mus pražūsią audrą, mus įpareigojusią tik prisiminti buvusius pavojus, buvusius aukas. Yra pavojaus, kad į prisiminimų kategoriją galime priskirti ir tuos įvykius, kurių patys buvome gyvaisiais liudininkais.

* * *

Šį savaitgalį visa lietuvių išeivija minės tragiškuosius Birželio įvykius. Iš gautų pranešimų atrodo, kad daugelyje vietovių tiems įvykiams paminėti ruošiamasi su tam tikru apgalvojimu, su tam tikru siekimu. Daugelyje vietovių tiems įvykiams pridodama daugiau reikšmės, ne vien tik pareiga įvykdyti aplinkraščių nurodymams. Daug kur bus ne vien minima, bet aiškiai paliudijama, kad štai, vergija nusikratė, praregėkite ir išgirskite balsą tų, kurie vergiją matė savo akimis, kurių broliai ir seserys dar šiandien gyvena sukaustyti vergijos pančiuose. Jiems nieko nebereikia ir jie jokios naudos neturi iš de jure pripažinimų nei iš gražių pažadų deklaracijose. Jų kančia laukia, kad mes sugebėtume ją perduoti aiškiai ir įtikinančiai tiems, kurie moka vertinti ir gerbti ne vien savo ir savo tautos laisvę, bet kurie gyvena, dirba ir sielojasi nedalomos ir visai žmonijai priklausomos laisvės idealais.

* * *

Tokios progos — tai įsakymas atakai. Tai įsakymas parodyti visą mūsų sugebėjimą ir jėgą laisvam ir nepriklausomam gyvenimui. Tai ne kvietimas prisiminti tai, kas mums pavyko asmeniškai išvengti. Tautos skausmas yra nedalomas. Kaip nedaloma jos laisvė.

Mūsų kovos frontai platinasi. Džiugu, kad atsiranda ir ausų, linkusių mus išklausti. Baigė vaidus savųjų tarpe, ieškokime draugų, kurie įvertins mus ir mūsų siekius, jei būsime vieningi tiksluose, vertuose draugų ir abejingųjų dėmesio.

Birželis — mūsų tautai skaudžių ir tragiškų išgyvenimų mėnuo. Tas mėnuo bene bus ilgiausias mūsų tautos gyvenime. Ilgiausiai užsitęsusi kančia ir žiauria nelaisvė.

Birželio įvykius minėdami prisiminkime, kad tai kartu ir bandymas mūsų valios, mūsų ryžto ir mūsų atsparumo.

(Jė)

ALGIRDAS NASVYTIS IR PIETŲ AMERIKA

Alg. Nasvytis savo pastabose apie B. Naujoko straipsnį "Dirvos" 59 numerįje palietė socialinės reformos klausimą Pietų Amerikoje. Norėjęs nesutikti su A. N. mintimis tų reformų klausimu ir su jo sekančiomis išvadomis:

1) Kad yra klaidinga manyti jog reikia socialinių reformų, nes kitaip grėsia komunizmas.

2) Jei negrėsia, tai vistik tie reformų nereikia. Išvedžiojimai, kad reformų nereikia, nes jei ir ateitų komunizmas, tai irgi tikrų reformų nepadarytų, visai neat-sako į pagrindinį klausimą, ar jis ten ateitų, jeigu tų reformų nebus.

Komunizmo doktrina yra skleidžiama Pietų Amerikoje ir jei tų reformų nebus, tas kontinentas pasuks marksizmo keliu.

Antroji A. N. mintis savaime išplaukia iš pirmosios, kad, jei komunizmas negrėsia, jokių ten socialinių reformų nereikia ir daryti.

A. N. sako kad "vietojo netiesioginės komunizmo propagandos reiktų aiškinti Pietų Amerikos ūkininkams kaip praktiškai veikia Sovietų kolchozai, kiek žmogus dirba ir kiek uždirba".

Vakarai niekad neprilygs savo aiškinimais, kad ir kiek teisingais, milžiniškai, gerai apmokamai sovietų propagandos mašinai.

Savo pasakymu "vietojo netiesioginės komunizmo propagandos" A. N. turi galvoje, atrodo, socialines reformas mums pasidarė tik komunizmo propaganda tai atvirai prisipažinkime esą Birch draugijos ideologinėj rikiuotėje ir padėkime jiems bandyti sukti atgal laiko laikrodį.

Socialinių reformų tenai verkiant reikia. Argi būtinai reikia laukti, kol Nikita pradeda su-

batu stalan daužyti, kad jų imtis. Didis skurdas, epidemijos, milžiniškas vaikų mirtingumas ir neveltis Pietų Amerikoje turėtų kiekvieną žmogų paskatinti rūpintis tų negerovių pašalinimu pravedant demokratiškas ir teisingas socialines reformas.

Jei norima komunizmui tikrai efektyviai priešintis reikia kovoti ne tik prieš jo išdavoje kilusias negeroves bet ir su priežastimis, kurios padeda pastarajam bujoti ir stiprėti. Dėl tos priežasties reformos yra būtinos, kur joms laikas pilnai pribrendęs.

Pietų Amerika buvo per ilgus metus negailestingai eksplatuojama iš užsienio. Žmonėse su intencija buvo palaikomas mažaraštingumas, nes juk visiems yra žinoma, kad lengviau žmogų išnaudoti, kai jis beraštas.

Tie laikai jau pasibaigė. Pietų Amerika reikalauja sau žmoniškų ateities ir jei jos vakarai jai geroju neduos, jos kelias pakryps į rytus.

Ką komunizmas ten padarytų galima įvairiai spėlioti, tačiau tais spėjimais vargu įtikins žmogų, kuriam nuo bado tuščias pilvas buržia, kad Sovietuose blogai.

Trumparegiškas stojimas prieš tu prieš viską už ką tik komu-

Melbourn Dainos Sambūrio vyrų choras su administratoriumi L. Baltrūnu (kairėje) ir dirigentu A. Čelna (dešinėje), ruošiasi Meno Dienoms Australijoje, kurios įvyks šių metų pabaigoje.

L.V.S. RAMOVĖ DEŠIMTMETIS

A. RĖKLAITIS

Pranešimas padarytas LVS Ramovė suvažiavime Chicagoje

Šis suvažiavimas pažymėtinas ir reikšmingas dviem istoriniais momentais, būtent:

* Jis vyksta Lietuvos prisikėlimo didžiojo dainiaus - poeto Maironio metais ir

* Juo atžymime mūsų organizacijos dešimtmetį.

Todėl jis įgauna didesnės reikšmės ir prasmės. Tai neturi būti tik formalumo, būtinų pareigos atlikimo mostas. Maironiška dvasia, ryžtu, visu rimtumu ir giliu supratimu atsakomybės prieš savo pavergtą tautą, mes turime išspręsti visus suvažiavimui pastatytus klausimus. O po jo, atnaujintu ryžtu, pakilia nuotaika Sąjungos veiklą turime vystyti toliau.

Suvažiavimo vienas iš pagrindinių uždavinių yra, pasiremiant dešimtmečio patyrimais, padaryti išvadą ir nusmaigstyti gaires tolimesniam Sąjungos veikimui.

Sąjungos veikla mums ramovėnams ir visuomenei, kuri mus stebėjo, yra gerai žinoma. Smulkus veiklos aprašymas yra Sąjungos dešimtmečio knygoje - metraštyje.

Iki šiol ramovėnų veikla koncentravosi šiose srityse:

* Lietuvių tautos ir jos karių tradicijų tęsimas ir ugdymas.

* Lietuvos Laisvės Kovų invalidų šalpa.

* Lietuvių išlaisvimo remimas.

* Lietuvos išlaisvinimo pastangų rėmimas.

* Narių karinio bei kultūrinio lygio palaikymas ir kėlimas.

TRADICIJOS

Lietuvių tautos ir jos karinių tradicijų kėlimas reiškiasi atnaujinant:

nistai teikiama teigiamai pasisakyti, nežiūrint į tai ar galutinėje išdavoje bus pastarajam padėta, užsipyrus laikantis atgyventų dalykų, kaip tik ir bene byloja kad B. Naujokas yra teisus tvirtindamas, kad mes nemokame būti objektyviais vertintojais dabar vykstančių didelių socialinių pasikeitimų.

TADAS MICKUS,
Los Angeles, Calif.

kurtos Lietuvos kariuomenės švenčių minėjimuose ir kituose parengimuose, kada prisimenama ir pagerbiame Lietuvos karį ir jo auką tautos laisvei. Lapkričio 23-ji atkurtos Lietuvos valstybės kariuomenės oficialus gimtadienis, yra mūsų tautos laimėjimų ir ryžto didžioji šventė. Nepriklausomybės laikais visa tauta tą įvykį minėjo labai iškilmingai. Sąjunga Ramovė mūsų kariuomenės minėjimą atgavino išeivijoje. Visuose kraštuose ir vietovėse, kur yra Ramovės skyriai ir net ten kur jų nėra, toji šventė minima. Minėjimo metu prisimenama mūsų kariuomenės, savanorių, partizanų ir šaulių kovos dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Tą dieną prisimename ir pagerbiame žuvusius ir mirusius už Lietuvą ir jos idealą - laisvę.

Kariuomenės minėjimas ir pagerbimas žuvusiųjų nėra nusiminimo, liūdesio reiškimo proga. Tai lietuvių tautos ryžto, kovingumo ir dvasinės stiprybės vieša demonstracija. Reikia pastebėti, kad mūsų išeivijos visuomenė gausiai atsilanko į tuos minėjimus.

Kilni, tėvynės meilės, ryžto jausmus sukelianti tradicija yra viešas iškilmingas žuvusiųjų ir mirusiųjų pagerbimas tautos švenčių progomis. Kad tos tradicijos vykdomas būtų prasmingesnis ir įspūdingesnis Chicagoje yra pastatytas ŽUVUSIEMS DĖL LIETUVOS LAISVĖS PAMINKLAS. Paminklo atidarymas įvyko 1960 m. lapkričio 20 d., minint atkurtos Lietuvos kariuomenės 42 metų sukaktį. Tai tėvų jėzuitų, ramovėnų, birutininkų, kūrėjų-savanorių ir šaulių bendro darbo ir aukos vaisius, paremtas mūsų visuomenės aukomis. Ramovėnai buvo paminklo pionieriai. Be tėvų jėzuitų jo neturėtume. Jiems garbė ir mūsų visų nuoširdi padėka, kad jie paminklo idėją kėlė, ją rėmė ir davė vietą paminklui pastatyti. Paminklas yra lietuvių šventovė. Jis ta prasme priklauso visai lietuvių bendruomenei. Čia, prie to paminklo, panašiai, kaip būdavo nepriklausomybės laikais Kaune prie Nežinomojo Kareivio

Kapo ir paminklo, vykdomas tradicinis žuvusiųjų ir mirusiųjų dėl Lietuvos laisvės pagerbimas. Jaunimo Centro sodelis yra patogiai visais atžvilgiais tinkama tam vieta, Jaunimo Centre koncentruojasi lietuvių kultūrinis ir visuomeninis gyvenimas. Čia savaitgaliais, šventadieniais ir kiekvienos dienos vakarais mūsų jaunimas lanko lituanistines mokyklas, kursus, ruošia savo parengimus, sąskridžius. Skaitlingos ir įvairios mūsų organizacijos čia turi savo susirinkimus, suvažiavimus, seimus ir įvairius minėjimus. Tokių susibūrimų progomis prie paminklo iškilmingai pagerbiame žuvusieji, mirusieji ir kentėjusieji dėl Lietuvos laisvės. Pagerbimo apeigos daro ir palieka gilų įspūdį dalyvių širdyse. Mūsų jaunimui tai gyvas aktyvaizdas pavyzdys lietuvių vybėje stiprėti. Paminklui pastatyti išleista arti \$9,000. Paminklo sodelyje ateityje turės išaugti kiti mūsų dvasią stiprinantieji paminklai tautos patriarchų, tautos žadintojų ir karžygių biustai. Pageidautina, kad panašių paminklų kaip Chicagoje, atsirastų ir kitose mūsų išeivijos didesnėse kolonijose. Malonu pastebėti, kad New Yorko ramovėnai kartu su LB ėmėsi iniciatyvos pastatyti paminklą prie naujos lietuvių bažnyčios Maspeth'e, Linkime jiems sėkmės šitame didžiame patriotiniame darbe.

Kiti Sąjungos skyriai, neįstengdami paminklo pastatyti, yra įkūrę lietuvių parapijų bažnyčiose, žuvusiems dėl Lietuvos laisvės pagerbti paminklines lentas, pav. Clevelando ir Montrelio skyriai.

Karių kapų tvarkymas ir jų organizuotas lankymas vėlinių arba kapų puošimo dienomis yra taip pat mūsų tautos sena, kilni ir graži tradicija.

Ją kaikiurie skyriai atgaivino išeivijoje. Ramovėnai ir birutininkės karių kapus prižiūri-tvarko, o minėtą dieną organizuotai juos aplanko, papuošia vėliavėlėmis ir mirusiųjų atminimą pagerbia, uždedant ant kario kapo gyvų gėlių puokštę.

Lydint mirusįjį ramovėną į kapus, jo karstas yra pridengtas mūsų tautos trispalve. Mirusįjį palaidojus, ten pat kapinėse, ši tautinė vėliava perduodama mirusiojo artimiausiam šeimos nariui kaip simbolis tautinės-lietuviškos užuojautos. Tai gilų įspūdį darantis momentas. Tokią tradiciją puoselėja Clevelando skyrius.

Stiprinti mūsų dvasią ir semtis jėgų iš mūsų praeities ramovėnų iniciatyva ir pastangomis yra įkurtas Lietuvos Laisvės Kovų muziejus Jaunimo Centre prie Čiurlonio Galerijos. Muziejus atidarymas įvyko 1958 m. lapkričio 23 d., minint atkurtos Lietuvos kariuomenės 40 metų sukaktį. Jame sutelkta nemaža įdomių eksponatų, kurių vertė siekia apie 5,000 dol. Iki šiol muziejus reikalams išleista virš \$9,000. Muziejus tvarkomas ir tobulinamas vyks visą išeivijos laiką.

Dauguma skyrių yra įvedę tradiciją pagerbti savo skyriaus narius, kurie sulaukė 60, 65, ir daugiau metų. Pagerbimas daromas kuklaus pobūdžio forma, sveikinimais, sveikinimo adresų teikimu

ir pan. Tai graži, morališkai stiprinanti pagerbiamus vyresniuosius mūsų kolegas, tradicija.

Kad ramovėnų susirinkimai būtų labiau įprasminėti, kad jie ryškiau atvaizduotų mūsų pagrinčinį troškimą - "LAISVA LIETUVA", čia išeivijoje įvesta nauja tradicija, būtent: pradedant skyriaus narių susirinkimą, visiems dalyviams sustojus ir susikaupus, perskaitomas TĖVYNĖS PRISIMINIMAS. Tai kario-ramovėno malda-pažadas nepamiršti savo tėvynės dabartinių kančių ir siekti jos išlaisvinimo.

LAISVĖS KOVŲ INVALIDŲ ŠALPA.

Be medžiaginių pastatytų ar statomų paminklų mūsų tautos aukoms prisiminti, mes dar turime gerą būrį gyvųjų tautos laisvės kovų paminklų-invalidų. Vieni jų yra atsidūrę, kaip mes, išeivijoje, kiti liko tėvynėje, o dar kiti okupanto ištremti į Sibirą. Jie patys sau užsidirbti pragyvenimą nepajėgia. Jiems nėra tiekama parama ar globa iš valstybės ar organizacijų fondų. Ramovėnai pirmieji ištisė jiems pagalbos ranką. Nuo pat pirmųjų Sąjungos įsisteigimo dienų ramovėnai pradėjo šelpti ir remti invalidus. Juos šelpia ir remia ir toliau. Atkurtos Lietuvos kariuomenės minėjimo proga visi Sąjungos skyriai renka aukas ir patys aukoja invalidams šelpti. Tai tradicinė invalidams aukų rinkimo diena. Iki šiol ramovėnų surinkta - suaukota invalidams iš šalpos reikalingiems mūsų kariams arti \$10,000.

(Bus daugiau)

REIKALAUJA DIDESNIO SUSIDOMĖJIMO PAVERGTOMS TAUTOMS

Respublikonų kandidatas į Pensilvanijos gubernatorių William W. Scranton ir kongresmanas Edw. J. Derwinski atnaujino savo rekomendacijas pavergtų tautų padėčiai tirti komiteto JAV Kongrese įsteigimui.

Ta proga jie padarė oficialų pareiškimą, kuriame, tarp kita ko, nusiskundžiama, kad jau prieš metus įteiktos jų rekomendacijos tuo klausimu nei Senato nei Atstovų Rūmų vadovybėje nesulaukė reikiamo dėmesio ir susidomėjimo.

Prezidentas kelias savaites dėsė kol 1961 m. ryžosi paskelbti pavergtų kraštų savaitę. Nesekmė šalčio karo strategijoje geriausia pasireiškia vengime spaudimo į Maskvą kaip tik jos jautriausioje vietoje — liečiant pavergtąsias tautas.

Sov. Sąjunga nesiliauja skelbusi, kad komunizmas siekia išlaisvinti žmones iš kolonializmo ir imperializmo. Su ta propaganda kovoti geriausiu būdu gali tarnauti rinkimas ir naudojimas tiesos ir faktų, rodančių sovietų pavergtų tautų padėtį.

Sov. Sąjunga ne kartą yra parodžiusi baimę dėl pasaulio susidomėjimo brutalia spaspauda, naudojama pavergtoms tautoms nutildyti. Taigi, tokio komiteto sudarymas būtų pirmuoju žingsniu šaltajam karui perkelti į pavergtųjų teritoriją.

• Vakarų diplomatiniai sluoksniai Maskvoje spėja, kad koalicinės vyriausybės sudarymas Laose tarnaus Chruščiovo "taikos koegzistencijos" propagandai, tuo būdu dar labiau stiprinant jo pozicijas komunistiniame pasaulyje.

• Prezidento Kennedžio žodžiuose, pasikeičiant notomis su Chruščiovu ryšium su įvykiais Laose, neutralios vyriausybės sudarymo faktas tarnaus kurtinui akmeniu tolimesniame kelyje, sprendžiant Rytų-Vakarų problemas.

KAS DIRVOS NESKAITO
— DAUG NUSTOJA!

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.

PENKI VYRAI KELIAUJA Į CLEVELANDĄ...

Albinas Valentinas

Anoje birželio 1, penktadienio pavakarėje, buvo pastebėtas įtartinas judėjimas Chicagoje, prie LB Centro valdybos pirmininko J. Jasaičio namų: eilėje susirikiavę stovi automobiliai, o vyrai laksto iš namo ir vėl atgal į namą. Kaimynai pagalvojo - gal jau tvirtasis Altas verčia Bendruomenę nuo koto...

Tokių tragedijų nebuvo, o tik Chicago bendruomenininkai skubiai rikiavosi kelionei į Clevelandą, į JAV LB Tarybos sesiją, kuri ten šiais metais išpuolė birželio 2 - 3 dienomis.

Paskutinėje iškeliavusioje mūsiškėje mašinoje susigūžė penki vyrai: pats visų Amerikos bendruomenininkų prezidentas J. Jasaitis, Br. Shotas, žurn. Jonas Vaidėlys, šių eilučių autorius, o prie vairo atsėdęs Jonas Vaičiūnas, LB Centro valdybos Informacijos vedėjas, produktingas žurnalistas ir beletristas - rašytojas.

Ką kalba penki vyrai monotoniškoje 7-8 valandų kelionėje? Jeigu jau būtų karštiniai, tai aišku - apie "viečnastį" ir pažintis su graboriais. O čia, anot jų pačių graborių, - "tik pusės amžiaus sulaukę". Nors čia juokauti visai negalima, nes amerikoniškose kelionėse su mieliais graboriais gali susipažinti kiekvienoje minutėje...

Rimtas idealistas galvotų, kad jeigu važiuoji draugėje su Broniu Shotu, tai visos kalbos tik turėtų ir sukis apie tautinius šokus. Tiesa, Vaidėlys paklausė: - O kaip su II Tautinių Šokių švente?

- Įvyks kitais metais Chicagoje, tame pačiame Amphiteatre. Tai tuo visos kalbos apie tautinius šokus ir baigėsi...

Kiti vėl galvotų, jei važiuoji draugystėje su pačiu Bendruomenės pirmininku, tai visą laiką ir turėtumei plepėti tikrai apie bendruomeniškus dalykus: ar bendruomenė turi įsijungti į aktyvią Lietuvos laisvinimo akciją, ar jai tik privalu rengti visokias šventes, parodas, paviljonus, paskaitas, atlikti visokiausius juodus darbus, kurių visi kiti kratosi, o kišti savo nosį į išgarsėjusias, kad ir ne visai malonias, "Troikos" reikalus nevalia.

Deja, vyriausias bendruomenininkas, kad ir pats jauniausias Bendruomenės pirmininkų istorijoje - vos tik prakopęs Kristaus metus - nė vienu žodžiu neužvedė kalbos apie šituosius reikalus. Žinia, pakankamai prisišnekęs per dvi dienas Clevelande. O kas liečia visokias bendruomeniškas teises ar neteises, tegu sau rūpinasi teisinis patarėjas A. Keželis, nors ir pats pirmininkas yra teisių magistras.

Bet kažkam užėjo į mintį pake-

denti Bendruomenės pirmininko privačius svietiškus reikalus. Girdi, idomu, ar pirmininkas yra demokratas, ar respublikonas?

- Tai matyti, brolau, kad visai nesekti spaudos, - paaiškino kitas. - Taip prieš kokią porą mėnesių juk vienas Chicago lietuviškasis dien rašė paskelbė trumpą kroniką žinutę, kad Bendruomenės pirmininkas J. Jasaitis įstojo nariu į Lietuvos Demokratų Klubą.

O kitą dieną tas pats lakraštis paskelbė, kad Lietuvos Demokratų Klubas pirmininkas Jack Jatis įstojo nariu į L. Bendruomenę...

- Puiku, Vadinasi, reiški, akis už akį... - kažkuriis patenkintas tamsoje pragydo.

- Tai ko dabar Grigaitis žirzta prieš pirmininką ir tikroksčiai, kad kokios nelabos dvasios jį nuverstų... Juk abu demokratai.

Pats pirmininkas šitos "sensacijos" nepaneigė, tik prisipažino, kad šito spaudoje nepastebėjęs ir neskaitys ir iki šiol galvojęs, kad niekas nieko ir nežino...

Kalbų pritrūkus - griebtasi už dainų. Pasirodo, kad mūsiškiai ne tik geri bendruomenininkai, bet ir šaunūs dainoriai. Tik vienas Jonas Vaičiūnas nei šnekėjo nei dainavo. Jis ištikimai sėdėjo prie vairo iki pat Ohio karalystės ir atydziai sekė kelią, idant mus gyvus pristatytų į sesiją, o ne kad varnai nė mūsų kaulų tenai nebenušėtų... Bene savo tylybėje tik vieną klausimą tepaklausė: - Vyrai, kaip jūs manote apie dabar "Drauge" spausdinamą romaną, kad ir nepremijuotą, - "Upė teka vingiais"?

Po ilgokos tylos kažkuris per snaudulius kibo į atsakymą. - Jeigu čia būtų pats autorius Vytautas, tai gal ir pakalbėtume apie romanų konstrukcijas ir gimdymo skausmus... O šiaip nėra ko.

Ir vėl stojosi tyla. - Vyrai, suims miegai, jeigu pasiduosime tylos šamokslui. O tada vairuotojui grabas, - prabilo Bronius. Papasakokite kokias linksmas istorijas, nors apie vėlinius ar vaiduoklius.

Tas, kurs daugiausiai žino, pradėjo pasakoti linksmą istoriją. Tikrai apie pekliškas galybes ir linksmus vaiduoklius... O atsitiko tai ne kur nors ir ne netuose ponavojimo kokio nors Maskolijos cesoriaus, o čia pat, pasaulio lietuvių sostinėje Chicagoje, iškilmingo pagerbimo generalinio konsulo dr. P. Daužvardžio, jo diplomatinės darbuotės suakties proga. Su daugybe organizacijų bei paskirų asmenų sveikinimais, garbingam konsu-

lui buvo įteikta ir ne mažai visokių dovanų. Bet iš visų dovanų pati "dovaniusia" buvo jam įteikta vienos garbingos organizacijos dovana... Petro Cvirkos knyga "Žemė Maitintoja". Ta organizacija, bene, pretenduoja į mūsų mažosios jaunuomenės, regis, konfesinį auklėjimą ir puošiasi skambiais bei žinomais mūsų visuomenės veikėjų vardais... Kada vėliau "dovanos" įteikė buvo paklausta, ką ji konsului įteikė, tai tas "skambus vardas", kaip niekur nieko, nerūpestingai atsakė:

- Ogi, Petro Cvirkos "Žemė Maitintoja"...

Tai gi, reikia būti tikrai dideliems "galvočiams", kad sugalvoti Nepriklausomos Lietuvos atstovui, jo pagerbime, įteikti tokią "dovaną" -- tikro Lietuvos išdaviko parašytą ir žiauriojo okupanto ir mūsų tautos naikintojo išleistą knygą...

- Matote, kokių vaiduoklių dar esama šiais laikais lietuviškoje Chicagoje... - atsiduso, kurie to nežinojo.

- Žmonės, bijokite Dievo ir nustokite gąsdinti tokiomis vaiduokliais, - atsiliepė iš užpakalinės sėdynės. - Jau geriau pašnekėkime apie rūtų miltelius...

Vėl išblaškęs snaudulį, nekuris graudingai prabilo:

- O, "Naujienos" šaunų straipsnį nurašė savo tarybininkų dvasiniam stovui sustiprinti... Sako, oi, bus linksma Clevelando sesijose, oi bus linksma, kai Albany stryto rezistentai vers Bendruomenės pirmininką Jasaitį nuo koto... Kažin ar išsipildys vnesiausias Grigaičio pranašystės...? - nudejavo anasis grauduliu.

- Gaila tikrai man "Naujienų", nes jų pranašystės išsipildys tiek pat, kaip ir karalienės Sabijos Mikaldos... - pasakė pirmininkas.

Ir vėl visi nutilo apsimasty muose savo. O aš vienok savo širdies gėlmėse likau kartu su "Naujienomis" bendruose lūkesčiuose. Mat, man bile tik verstis valdžią, nors ir savų draugų. Skendau laiminguose praetieis atsitikimuose, kol pirmininkas sugriaudė:

- Ir ko čia dabar taip užsigalvojai?

Krūptelėjau ir nedvejodamas atsakiau:

- Esmi didžioje baimėje, kad "Naujienų" pranašai nebūtų teisingaisiais ir kad kokios pragaišties nenutiktų mūsų mylimai valdžiai Clevelando seime...

- Dėlto tikrai nesijaudink ir būk ramus, nieko pikto neatsitiks... - tėviškai mane paguodė pirmininkas Jasaitis.

Visiems vėl visuotinai nutilus, pagaliau J. Vaidėlys ėmė visai

ziršti, priekaištauti ir kelti vaidus su visais sankeleiviais. Girdi, esą ko mes visi be paliovos smalijame cigaretę po cigaretės, mes jį, nabagą, paversią į gerai išrūkytą kumpį, kaip lenkišką... Ir grąsino mums visokiomis peklos koravonių baisybėmis.

- Gerai Jonai, kai įvažiuosime į Ohio valstybę, tai jau daugiau cigarečių neberūkysime... - tvirtai jam pažadėjo pirm. Jasaitis.

Pasiekę Ohio karalystę, sustojome nekurioje pavieškelės užėjoje. Čia sutikome sustojusius ir kitus chigaiškius keliauninkus į clevelandinį seimą, tarp jų ir "Naujienų" išpranašautus ir numatytus "metiežnikus". Aš tuoj špiegavoti vienus, kitus, saudraugų ieškoti, ale visi sau taikingai šneka apie dalykus visokius, tik tai ne apie vertimus...

Atsigaivinę kavą, prisipylę gazono, pajudėjome paties Clevelando link. Dar motoro neįjungus, dabar jau nuo vairo atsiskyrė pats pirmininkas ir tėviškai tarė:

- Kadangi Jonas Vaidėlys buvo nepatenkintas kad mes rūkome cigaretes, tai aš jam ir pažadėjau, kad daugiau jų neberūkysime. Tai dabar rūkysime tik cigarus...

Ir visus apdalinio tokiomis ilgais cigarais, kaip telegrafo stulpais. Mielas mūsų Jonas tik pabalo, bet nieko nebesakė...

Visi vieškelio laikrodžiai rodė protingą laiką, chigaiškiškai. Bet kai pasukome į Clevelandą - visi laikrodžiai susimaišė. Pirmiausiai nutarėme pasiekti Čiurlionio rūmų, idant rytojaus dieną žinotumėm. Ir gandrai sukome ratų ratais - o Čiurlionio nėra! Nutarėme, kad esame aiškiai miškuose paklaidinti. Tik kažkur toluoje sulojo šūnytis - visi rūkai išsisklaidė ir žiūrine, kad stovime prie pat Čiurlioniečių dvaro... Vadinasi, buvome blūdo klaidinami visą naktį, kol sulojo šūnytis. Regimai, čia gaidžius pakeičia šuneliai...

Tai gi, vaiduoklių esama ir Clevelande. Tik kitokių kaip Chicagoje...

Bendruomenininkų seimo posėdžio eigą smulkiai aprašė specialus "Dirvos" korespondentas, o man tik teko dvasioje jungtis su "Naujienomis" į didį lūdesį, nes "valdžios vertimo" ar kokių ten "reformų" punktų taip ir neteko sulaukti. Likau it musę kandęs... Gerai dar, kad popiečiais chigaiškiškai raštininkai turėjome malonios progos apvežėti "Dirvos" redakciją ir jos modernišką spaustuve bei susipažinti su naujoju redaktoriumi J. Čiuberkiu.

Subatos vakare tarybininkai ir svečiai buvo maloniai pakviesti į Šv. Jurgio parapijos banketą, kur pirmą kartą teko susipažinti su maloniais clevelandiečiais ir turėti ypatingą malonumą išklausy-

ti Čiurlionio ansamblio koncertą. Pamatęs čia J. Stempužį be-triūsiantį apie garsiakalbių mikrofonus, tuoj pradėjau žvalgytis, ar nepamatysiu čia ir mūsų garsios lietuviškos lakštingalės sol. Aldonos Stempužienės. Nesmi joks bausis smakas, kurs ryja gražias moteris ir tai ne dėl smakystės žvalgiaus, bet tik norėjau bent dar kartą pamatyti ją. Pirmą kartą solistę gyvą pamačiau Chicagoje laike "Aidos" operos baliiaus, kada vienas mano kolega meilingai man tarė:

- Eiva, brolau, aš tave pristatysiu Egipto karaliaus dukrai Amneris...

Ji taip sužavėjo gausingus "Aidos" žiūrovus, kad ir aš tada, menkas vabalėlis, sąmoningai ar nesąmoningai, šokau ir pabučiavau gražiąją Egipto karaliaus dukrą... Dievaži, bet niekada to aš neišdrįsiu pasakyti p. Stempužiui.

Paskutinės malonybių valandas Clevelande teko garbės praleisti mieliųjų ponų Mikulskių pilyje. Čia, ežero pakrantėje, puikūs dideli parkai, ištaigingos vilos, marios gėlių... Čia apturimas tikras dvasinis poilsis po sunkių dienos darbų ir rūpesčių.

Ir p. Mikulskių rezidencijoje kaip danguje: erdvūs, ištaigingi salionai, nemaža meninių puošnybių ir keliolikos kambarių pilyle gyvena tik jėdu du vienii... Bet kad kitaip negalima. Čia, Clevelande besą kitoki "zakonai", negu Chicagoje. Netoli nuo čia

aplankiau savo seną draugą Balį Laučę ir taip pat radau juos vienus su žmonele begyvenančius panašioje dešimties kambarių pilaitėje... Sakytumei lietuviškoji "naujoji klasė". Bet kai išgirdau kiek mokėta už pilis, tai ir plaukai pasišiaušė: Chicagoje menkiausia "bangalė" už tai tenu-pirksi...

Pas p. Mikulskius užtikometikrą lietuviško vaizgumo žirdį. Pats maestro iš krikštolinės bonkos mums pilsė į stikliukus tokį gėrimėlį, kokio niekada jokiose piknikose dar nebuvo ragavę. Kažkada, kažkieno krikšto tam skystimėliui buvo duotas vardas-Maestrinė.

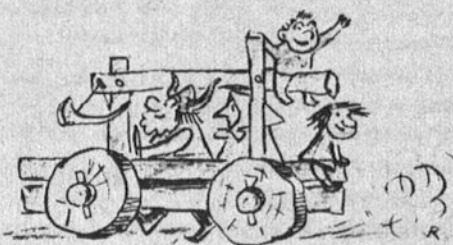
- Vyrai, nebijokite! Nuo šitos nei sirgsite, nei galvos skausmus turėsite. Jei mirsite, tai be sopulių...

Mano akį būtinai patraukė salione ant sienos kabantis vieno dailininko paveikslas. Atvaizdas man pažįstamas kaip penki pirštai: tai garsus žemaitijoje Šarkės velnibalys, kur visokių velnių, didelių ir mažų, jau perkarsusių, su nusususiomis uodegomis bei remenais pasiramščiūjančių ir vos tik bepasivelkančių - knibždėte knibždėjo, it kokiame skruzdėlyne... Nenorėdamas pergązdinti šeimininkų, nieko nesakiau. Tik atsisveikindamas paklausiau p. Mikulskienės:

- Ar nesivaidena naktimis šioje pilyje?

Ji tik papurtė galva. Ak, vistiek smagu buvo seimavoti Clevelande.

KAM VARGTI, KELIAUTI...

PRALEISKITE ATOSTOGAS M E Š K O J P R I E ATLANTO.

VILA MESKA
42 Beach St., Monument Beach,
Cape Cod, Mass.
Tel. Buzzards Bay, PLaza 9-3251.

VASAROS SEZONUI ATIDAROMA BIRŽELIO MĖN. 16 D. IKI RUGSĖJO 9 D.

ŠEIMININKAI PASIRUOŠĘ JUS MALONIAI PRIIMTI.

KAINOS savaitei su pensijonu: SUAUGUSIEMS \$50.00, VAIKAMS \$25.00. Didesnės šeimoms daroma nuolaida.

15% nuolaida nuo birželio mėn. 16 d. iki liepos mėn. 9 d.

VILA MESKA,
42 Beach St., Monument Beach,
Cape Cod, Mass.
Tel. Buzzards Bay, PLaza 9-3251.

(30)

Vertė J. P. PALUKAITIS

Reinoldas linktelėjo ir nieko nesakė. Tebuvo praėjęs tik pusvalandis nuo tada, kai Janscis pareiškė esąs pasiruošęs pagelbėti. Janscis ir Grafas buvo įsitikinę, kad jis ten nebegalys pasilikti ilgiau nė akimirkos. Namas stovėjo perdaug vienišoje ir nuošalioje aplinkoje; svetimasis žmogus, turįs išeiti ir grįžti įvairiausiu dienos ir nakties metu, neišvengiamai būtų pastebėtas. Be to, namas buvo pertoli nuo miesto centro, nuo didžiųjų Pesto viešbučių, kuriuose turėjo būti apgyvendintas profesorius Jennings; o didžiausias nepatogumas buvo, kad namas neturėjo jokio telefono.

Buvo ir pavojinga, nes Janscis vis labiau ir labiau įsitikino, kad namas esąs sekamas: ir Sandoras ir Imre pastarosiomis dienomis matė du vyrus, kurie įvairiu laiku lėtai praeidavo namą kita gatvės puse. Neatrodė, kad tai būtų policija, dar labiau neatrodė, kad tai būtų niekuo dėti praeiviai: kaip ir visuose policinių valstybių didžiuosiuose miestuose, taip ir Budapeste buvo šimtai apmokamų šnipelių, ir jie greičiausiai norėjo pasitikrinti savo įtarimus, prieš eidami policijon atsiimti savo judiškojo atlyginimo.

Reinoldą stebino abejingumas, su kuriuo Janscis kalbėjo apie tą pavojų. Tačiau Grafas jam tai išaiškino, apsaigtomis gatvėmis važiuojant į šį viešbutį ant Dunojaus kranto. Reikalas kaitalioji savo prieglobstį, nes kuriam nors kaimynui galėjo kilti įtarimų, taip padažnėjo, kad

tai jau beveik virto rutina, o be to, Janscis turėjo šeštąjį pojūtį, kuris ligšiol buvo visada laiku paskatinęs keisti savo pozicijas. Žinoma, nesą patogu, kalbėjo Grafas, bet tai nesanti ir rimta problema, nes turima bent pustuzinis gerų slėptuvių, o jų nuolatinė gyvenvietė, žinoma tik Jansciui, Julijai ir jam, esanti užmiesty.

Reinoldo mintis nutraukė durų triukšmas kitame salės gale. Jis pakėlė akis ir pamatė vyrą, kuris skubiai artėjo, taip skubiai, kad jo geležimi kaustyti pakulniai beveik komiškai kaukšėjo parkete, jam tebesivelkant švarką ant suglamžytų marškinių; mažame jo veide atsispindėjo baimė ir įtampimas.

- Prašau atleisti, drauge, tūkstantį kartų prašau atleisti! - jis beviltsiškai gnaužė rankas, piktai žiūrėdamas į durininką, kuris lėtai sekė jį. - Tas asilas ten...

- Ar tamsta viešbučio vedėjas? - nutraukė jį Grafas.

- Taip, žinoma, aš esu. - Tai išsiųsk tą asilą lauk. Aš noriu su tamsta vienu kalbėti.

Jis palaukė, kol durininkas išėjo, išsitraukė savo aukšinę cigaretinę, rūpestingai atrinko cigaretę, dar kartą ją apžiūrėjo, lėtai kišo į kandiklį, neskubėdamas surado kišenėje degtukų dėžutę, išėmė iš jos degtuką, kuriuo pagaliau uždegė cigaretę. Puikiai atlieka, turėjo pagalvoti Reinoldas: reikalų vedėjo baimė pakilo beveik iki isterikos.

- Kas yra, drauge, ar kas nors atsitiko? - bandant išlaikyti savitvardą, vyro balsas pasidarė garsesnis, negu jis buvo norėjęs, ir staiga susilpnėjo beveik iki šnabždesio: - Jei aš AVO įstaigoms galiu kuo nors pagelbėti, savaime suprantama...

- Tamsta turi kalbėti tik tada, kai esi klausiamas, - Grafas net nepakėlė balso. Tačiau reikalų vedėjas iš karto sumažėjo ir bailliai sučiupė išblyškusias lūpas. - Tamsta neseniai kalbėjai su mano žmonėmis?

- Taip, prieš visai trumpą laiką. Aš net nebuvau spėjęs užmigti, kai dabar...

- Tamsta turi atsakinėti tik i mano klausimus, - pakartojo Grafas švelniu balsu. - Tikiuosi, kad man ne-

reikės dar kartą tai sakyti. Tamstą klausė, ar yra atvykusių kokių naujų svečių, ar yra užsakytų kambarių, patikrino svečių sąrašus ir iškūrė kambarius. Ir mano žmonės, žinoma, paliko tamstai mašinėlę rašytą aprašymą žmogaus, kurio jie ieškojo?

- Taip, drauge, aprašymas yra čia, - pasakė reikalų vedėjas, patapnodamas savo kišenę.

- Ir tamstai nurodė nedelsiant paskambinti, jei atsirastu žmogus, kuris atitiktų tą aprašymą?

Reikalų vedėjas linktelėjo patvirtindamas.

- Užmiršk visa tai, - įsakė jam Grafas. - Reikalai greitai keičiasi. Mes turime rimtą pagrindą prileisti, kad vyras, kurio ieškome, ner ateinančias dvidešimt keturias valandas čia pasirodys, ir jo ryšininkas jau yra viešbutyje arba netrukus į jį atvyks. - Grafas lėtai išpūtė cigaretės dūmus, atidžiai stebėdamas viešbučio vedėją.

- Be to, mums labai tiksliai žinoma, kad tamsta per tris pastaruosius mėnesius jau ketvirtą kartą suteiki prieglaudą mūsų valstybės priešams. - Čia? Šiame viešbutyje? - reikalų vedėjas išblyško. - Prisiekiu Dievu, drauge...

- Dievu? - paklausė Grafas, suraukęs kaktą. - Kokių Dievu? Kieno Dievu?

Išblyškęs viešbučio vedėjo veidas įgavo pelenų pilkumo spalvą; tos rūšies klaidos netinka geram komunistui. Reinoldui pagailo vyro, tačiau jis suprato, ko Grafas siekė: jis norėjo žmoguiui įvyti tokią baimę, kad jis būtų pasiruošęs akiai klausyti. Ir tai jis jau buvo pasiekęs.

- Tai... tai man tik netyčia išsprūdo, drauge, - reikalų vedėjas mikčiojo iš paniškos baimės ir drebėjo visu kūnu. - Galite tikrai patikėti manim, drauge, kai aš pasakysiu...

- Ne, bet ką aš tamstai pasakysiu, galėsi tikrai patikėti, drauge, - Grafo balsas skambėjo švelniai, beveik kaip per malonų pasiplepėjimą. - Jei tamstai dar kartą kas nors panašaus išsprus, tai mes turėsime pasirūpinti, kad tamsta trūptų persiauklėtum, kad pagaliau nusikratytum buržuazinių įpročių ir daugiau nebebūtum taip lengvai pasirengęs priglobti žmones, kurie yra mūsų valstybės priešai.

(Bus daugiau)

Ar Maironis didelis poetas?

Šis referatas autorės skaitytas ir apgintas viešame Pedagoginio Lituanistikos Instituto literatūros seminare, lekt. D. Veličkos vedamo, posėdyje 1962 m. birželio m. 9 d. Jo autorė - Danguolė Šukelytė, vilniečių mokytojų Donato ir Stefanijos Špekelių dukra, instituto II-jo semestro studentė.

1960-61 m. Danguolė pirmąją mokinę baigė Aukštesniąją Lituanistikos Mokyklą ir joje gražiai reiškėsi, kaip lietuviško rašto ir žodžio mylėtoja, puiki deklamatorė, moksleivių metraščio "Sakalių Keliai" viena redaktorių ir bendrai pažangi lituanistikos mokinė. Tokia ji ir šiandien Pedagoginiame Lituanistikos Institute, kaip lygiai ir Gage Park High School.

Referatas sutrumpintas, išleidžiant Maironio ir kitų autorių pilnus eilėraščių tekstus, tenkinantis tik jų citatomis.

Redakcija

DANGUOLĖ ŠUKELYTĖ

Jo eilėraščiai pasižymi epitetų gausumu. "Kiek siauraregės akys mato" - "Giesmė Jaunystei" "Paslaptį sparnais kur lakioji?" - "Troškimai".

Gausu ir figūrų: pakartojimų "Vis siūbuoja, siūbuot nenustos" "Troškimai", "Be dvasios, be širdies-tai griaučių tautos" - "Giesmė Jaunystei".

Paklausimų: "Kogi trokšti, nesoti dvasia?" - "Troškimai".

Ir palyginimų: "Pats sau varu, yrėju ir laivu; Bevydams smulkesnių šliužų gyvius, Užrėps aukštyn, tai vėl dugnan nusris, Nelimpa prie vilnies, nei prie jo vilnis, Lyg burbulas koks sprogs į sklįbius..."

Maironį įdomu lyginti su kitais poetais, turbūt, atsitiktinai rašiusiais ta pačia tema. Toks panašumas yra Thoreau's eilėraštyje "Inspiration" ir Maironio "Poezija".

Abu eilėraščiai "Poezija" - Maironio ir "Inspiration" - Tho-

"Skrustai, kaip marmuras, išbalę; Iš jos akių skaičiau be rašto Tylaug ilgėjimo begalę".

H. D. Thoreau's eilėrašties "Inspiration", parašytas 1848 metais, irgi rašo apie poetą ir jo darbus. Tačiau Maironis daug suprantamiau apie poeziją aprašo, o Thoreau eilėraštyje reikia net kelis kartus skaityti norint suprasti įdėtinę mintį.

Eilėraščiuose "Geresnių laikų viltis" - Maironio ir "Laus Deo" - Whittier, abu autoriai numato tėvynei šviesią ateitį, jei tik žmonės tikės Dievo Apvaizda ir jos teisingumu: "O Tėvas Aukščiausias, kurs amžiais mus plakė, paguodžiančią ranką išties". Whittier taip pat rašo: "Tell the nations that He reigns, Who alone is Lord and God!".

FORMOS KOKYBĖ

A. SKAMBUMAS

Pagrindinė lyrikos forma - eilėrašties. Eilėrašties turi būti skambus. Skambumą eilėraščiui teikia ritmas ir rimas, Maironis

Detroito šeštadieninės mokyklos choras, vadovaujamas mokyt. Pr. Zarankos, išpildo meninę programą mokyklos pabaigtuvėse.

"Girios tamsios, jūs galingos..."

Palyginimai:

"Nuliūdimas širdį spaudžia, Lyg kad replėmis ją gnaužo."

Paralelizmai:

"Miškas verkia didžiagirių: Baisūs kirviai jas išskynė; Verkia Lietuva didvyrių: Jų neprikelia tėvyne".

Daug gražių palyginimų yra eilėraščiuose "Miškas ir lietuvis" ir "Oi, neverk, motušėle".

b. Tropai

Prozopopeja tai įsameninimas, negyviems daiktams suteikimas gyvų daiktų ypatybių.

"Miškas verkia didžiagirių."

Metonimija - žodis, vartojamas netiesiogine prasme, kurio netiesioginė prasmė santykinai materialiai visai artimu santykiu.

"Baisūs kirviai jas išskynė."

Sinekdocha - tiesioginė žodžio prasmė su netiesiogine yra materialiai kiekybiškai susijusi.

"Kam nusiro galva, tam dangaus angelai Vainiką iš deimantų pina."

Hiperbolė - daikto ypatumų ar veiksmų padidinimas arba sumažinimas; perdedamas posakis.

"Bet nei bus nei tekės Nemu- ne tiek vandens,

Kiek priešų ten kraujo tekėjo"

c. Retorinės figūros

Maironio figūros (pakartojimai, laipsniavimai, paklausimai, ir kreipimaisi) pagal kitus svetimus autorius yra labai vaizdingos. Ypatinai daug figūrų yra eilėraštyje "Vilnius":

"Kame tas garsas, kuriuo skambėjai?

Kame galybė ir pranokėjai? Kur, tavo, Vilniau, tie spinduliai,

Kuriuos skleidai Lietuvai, mūsų tėvynei.

Žinoma, negalima peikti svetimų autorių, nes jie irgi gana vaizdingai rašo. Bet taip pat negalima sakyti, kad Maironis nuo jų atsilieka, nes Maironis kai kuriuos jų ir pralenkia.

MAIRONIO LYRIKOSTEMATIKA

Didžiausią Maironio kūrinį dalį sudaro patriotiniai eilėraščiai. Tai rodo, kad poetas labai rūpinosi tautos o ne savo asmeniniu likimu, kaip anglų bei amerikiečių romantikai. Anglosaksų poetai ir yra vadinami romantikais individualistais.

Savo patriotinėje lyrikoje Maironis vaizduoja 1. garbingą Lietuvos praeitį, 2. sunkią ano meto dabartį ir 3. pranašauja šviesią ateitį.

Garbinga praeitis.

Garbinga praeitis Maironiui yra visos tautinės stiprybės pagrindas. Tada garsi šalis varė savo vilnis lig Dono ir Marių Juodųjų, tada Vytautas Didis garsiai viešpatavo ir mušė kryžiuočius piktus, tada bočiai už laisvę tiek amžių kariavo, tada ne tik karo garsas ir politinė galybė iškėlė Lietuvą, tada žydėjo žmoniškumas ir dorybės:

"Tada už auksą nemylėta, Tada už dainą nemokėta."

Praeities idealizavimas kelia poetui norą prikelti iš kapų ir pasisemti iš jos įkvėpimo, stiprybės ir jėgų dabarties uždaviniams vykdyti:

(Nukelta į 6 psl.)

11. Neöangel Musų

Nors musų, broliai, neöangel yra,
Būsimie kvirtė, jei ois vienybi;
Stokimė į darbą vyras z vyrą:
Sujungtos rankos, suteiks stiprybę.

Dirvios melaimies spūstis tėvyne,
Piktieji laukia jos prapūlimo,
Klapuose bočiai, kurie ją grynė,
Mes patys sligiami miriminimo.

Pienok tėvyne dar nepražuvus:

Mūšis jos vėlei garbė spindėjus,
Brasės ta audra, kaip i nebuvus,
Pakils sauhite mums patekėjus.

Tegul gi musų dvasia nelūsta,
Norint nekante bide i skauts;
Sukilę naktį varykim rasta,
Kas jau žviesėne atėitis rasta.

Maironio rankraštis

reau's yra autorių emocijų išsakymas. Maironis eilėrašty "Poezija" poeziją vaizduoja moters pavidalu, kuri įtempė jį į naują gyvenimą. Šį eilėrašty Maironis skiria poeto keliui, jo uždaviniais ir likimui atvaizduoti. Čia yra aprašomas Maironio susitikimas su poezija. Vadinasi, poeto kelias sunkus. Poeto tikslas - raminti žmones. Eilėraštyje "Poezija", Maironis poeziją labai gražiai pavaizduoja:

kaip ir kiti romantikai, rašė taisyklina eiliavimo formatą. y. laikėsi ritmo ir rimotaisyklių. Maironio ritmas toninis. Šią eiliavimo formą lietuvių literatūroje Maironis iškėlė iki tobulo. Jo buvo rašoma silabiniu ritmu. Toniniu ritmu rašo ir anglų bei amerikiečių rašytojai. Toninis ritmas geriausiai tinka toms kalboms, kurių gramatinis kirtis nepastovus. Maironis buvo pirmasis lietuvių poezijoje pavartojęs toninį eiliavimą kuris duoda gausenių priemonių (ritmo, ritmo, strofų įvairumai) eilėraščio muzikiniui vienietui kurti.

Savo pergyvenimus ir mintis Maironis dėstė taip pat nesukamai - logiškai, gretindamas su gamtos vaizdais paralelės ar kontrasto būdu.

Romantikai labai mėgo rimą. Maironio rimas neįvairus, posmas dažniausiai ketureilis, rimuojamas kryžmiškai.

E. A. Poe eilėrašties "Eldorado" parašytas 1849 metais, taip pat yra rimuojamas kaip Maironio "Džiovininė". Punkteliai yra sudėti iš šešių eilučių. Pirmos dvi yra rimuojamos, ketvirta ir penkta rimuojasi, ir trečia ir šešta rimuojasi:

B. EILĖRAŠČIO VAIZDINGUMAS

Vaizdingumą eilėraščiui teikia:

a. epitetai, palyginimai ir paralelizmas.

Maironio lyrikos stilius yra konkretus, reljefingas, Jo kuriamus vaizdus lyg matyte matom:

"Antai pažvelki! Tai Vilnius rūmais
Dunkso tarp kalnų plačiai.
Naktis jį rūbais tamsiais kaip dūmais
Dengia. Jis miega giliai.

Taip pat regimais vaizdais piešia Trakų pilį.

Epitetai paprasti:

"Vėjas žalią medį laužo...."

Jonas Mačiulis-Maironis rašyti pradėjo dar kunigų seminarijoje būdamas. Didelę įtaką padarė jam Adomo Mickevičiaus raštai apie Lietuvą. Sužadino Maironio lietuvišką patriotizmą. Taip pat jis sekė A. Baranuską. Pirmas Maironio eilėrašties buvo (Miškas užia) "Lietuvos vargas". Tuoj pat parašė trumpą poemą "Lietuva", kurią skyrė savo profesoriui A. Baranuskui. Nuo 1891 metų Maironis pradeda labai aktyviai dalyvauti lietuviškoje spaudoje. Kaip tik tuo laiku pasirodo jo svarbiausi darbai: "Pavasario balsai, Jaunoji Lietuva, Tarp skausmų į garbę, Raseinių Magdė" ir daug kitų.

Mickevičius ir kiti Maironio mėgtieji autoriai savo pergyvenimais buvo romantikai, bet juos reiškė klasikinė forma, kuri poezijos kalbą iškelia iš kasdienės kalbos. Tokioje formos tradicijoje ir Maironis iš kasdienės kalbos išsiskiria herojinio patosu: didžiais pergyvenimais, pasakomais tiesioginiais žodžiais "Noris apimti visą pasaulį", "Noris pasiekti amžiną grožį". Plačiais, panoraminiais vaizdais "Išsisupus plačiai vakarų vilnimis", "Tai Vilnius rūmais dunkso tarp kalnų plačiai!" Jei ne vaizdais, tai didingumą reiškiančiais ir įspūdi stiprinančiais epitetais "Man, žinau, sopulingos čia ant žemės kelionės", "Niekados neapšviesi viltis!", "Jau niekas tavęs taip giliai nemylės, Kai tavo jausingas potas!" Gausiomis retorinėmis figūromis "Kur tavo, Vilniau, tie spinduliai...?"

Kad Maironis sekė Adomą Mickevičių matyti palyginus eilėrašty "Troškimai" su A. Mickevičiaus "Giesmė Jaunystei".

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

Bishop 2-1397

LB Detroito pirm. VI. Pauza įteikia Rūtai Kaunelytei už gerą mokymąsi dovaną.

Šeštadieninės mokyklos Detroito mokyt. Pr. Zaranka įteikia Žibutei Zaprackaitei mokyklos baigimo atestatą.

J. Gaizūčio nuotraukos

DETROIT

Gabijos tunto stovykla

Šiais metais "Gabijos" tunto skautės stovykla nuo birželio 23 d. iki liepos 8 d. Stovykla vyks Highland State Recreation Area, Milford, Michigan (netoli Pontiac, tenai kur buvo Tautinė stovykla). Stovyklos mokestis \$28.00 už dvi savaites. Kelioms skautėms vykstančioms iš vienos šeimos į stovyklą daroma nuolaida. Stovyklai vadovaus: s. Jūratė Pečiūrienė — stovyklos viršininkė, v. sl. Albina Atkočaitienė — jaun. skaučių vadovė ir ps. Aldona Page — meninės progra-

mos vedėja.

Stovyklautojos atvyksta stovyklon birželio 23 d., šeštadienį, 12 val. Dar neuzsiregistravusios registruojasi pas tuntininkę A. Atkočaitienę LO 5-4282.

Netoliese ir tuo pačiu metu stovyklaus ir Baltijos tunto skautai.

(s)

**Kas Dirvos neskaito
— daug nustoja!**

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

AR MAIRONIS DIDELIS POETAS?

(Atkelta iš 5 psl.)

"Aš norėčiau prikelti nors vieną senelį
Iš kapų milžinų
Ir išgirsti nors vieną, bet
gyvą žodelį
Iš senųjų laikų!

Gal poezijos naują pasemčiau
Šaltinį,
Tik ne tą šiandieninį,
Kurs ir rūbą ir dvasią pas-
kolintą gavo,
Oi ne savo, ne savo!

Liūdna dabartis.

Sunkius rusų viešpatavimo lai-
kus, liūdna anų laikų lietuvių gy-
nimą Maironis vaizduoja savo po-
emoje "Jaunoji Lietuva". Tą bui-
tį jis piešia alegoriniais žiemos
"Po Lietuvą - žiema, Nei žodžio,
nei rašto neleidžia erelis, sus-
paudęs sparnais", arba nakties
"Miega bočių šalis! Apsiniaukus
naktis Tiek amžių, kaip jai nebe-
švinta!..." vaizdais.

Tokių žiemos ir nakties vaizdų
yra ir jo lyrikoje "Žiemos rytas",
"Jei po amžių kada", "Vilnius
prieš aušrą":

Ilgos naktys žiemos; argi
laukti dienos?

Laikas kelti į darbą šeimyną!
Mūsų vyrų jauni šiaurio-vėjo
n'atbos:

Juos pavojai vilioja, masina.
(Iš "Žiemos Rytas")

Kituose eilėraščiuose poetas
dabarties vargus pasako tiesiog,
be jokių alegorijų:

Didžios nelaimės spaudžia tė-
vyne,

O priešas laukia jos prapuo-
limo.

Kapuose bočiai, kurie ją gynė,
Mes gi prislėgti nusiminimo.
(Iš "Nedaugel mūsų")

Jis taip pat apdainuoja išblaš-
kytus, išstremtus lietuvius:

Daugel žūva, daugel pūva,
Kas apverks jų dalį?

Už Uralo, žemės galo,
Ne po savo šalį.

(Iš "Už Raseinių ant Dubysos")

Ateitis.

Maironis nesitenkina atvaizda-
vęs garbingą Lietuvos praeitį ir
sunkią dabartį, bet nori prak-
sleisti uždangą, kuri slepia ateitį,
nori žinoti "ką mums žada ry-
tojus". Poetas tiki šviesesnę Lie-
tuvos ateitimi:

Atsibus tėvynės sūnūs,
Didžią praeitį atminę,
Pagimdys vargai galiūnus,
Ugnimi uždegs krūtinę.

Istorinės eigos dinamika.

Istorijos eigoje regėjo nuola-
tinę dinamiką "Mainos rūbai
margo svieto..." Dinamikos dė-
sniai - kilimas ir slūgimas. "silp-
nas kelias, tvirtas griūvis".

Visa Lietuvos istorija yra to-
kios dinamikos iliustracija. Da-
bartyje Lietuva yra sunykus, bet
praityje didingi jos paveikslai.
Jų visų viršūnėje - Vytautas Di-
dysis, jo asmuo ir jo laikai. Tos
didingos praeities dabartyje be-
liko tik skurdūs griuvėsiai: Tra-
kai, Vilnius ir pilikalniai. Kad
istorijos dinamika ateityje pasi-
slus Lietuvos naudai, optimizma
palaikė tikėjimas antgamine pa-
galba "Nes Dievas Aukščiausias,
kurs amžiais mus plakė, pagalbos
mums ranką išties", ir tikėjimas
žmogaus pastangomis - kovomis,
aukomis, žmogaus herojika. To-
dėl Maironio poezija ir susitel-
kia į skatinimą: "Nebijokim vargo
kieto, nes be jo galingi žūva",
"Tik į darbą greičiau, tik mylė-
kim karščiau, tik, vyrai pajudin-
kim žemę". Iš to daroma išvada,
kad Maironio patriotinė ideolo-
gija yra skirstoma į šiuos pag-
rindinius motyvus:

1. Įsitvirtinti esamose tautinė-
se pozicijose, skiepijant meilę
praeičiai, kraštui, kalbai, papro-
čiams; šviesiems žmonėms "My-
lėk, lietuvi, tą brangią žemę..."
2. Šviestis ir sukurti savo
šviesuomenės vadus "Lietuvi,
mokinkis... o mokslas daug gali,
jis vargstančią šalį išpančios iš
amžių skriaudos".

3. Sureikti jėgas į pažangos kū-
rimą "Paimsim arklą, knygą, ly-
rą".

4. Pažangoje išvengti klaidingų
svetimybių "Tik žemei tėvų ne-
gamink svetimųjų dievų".

Šiais idėjiniais motyvais skam-
ba visa Maironio lyrika.

VISUOTINIO TURINIO LYRIKA

Visuotinio turinio kūriniams va-
diname tokius eilėraščius, ku-
riuose vyrauja žmogaus asmeni-
nio likimo motyvas, arba žmogiš-

kasis pradmuo (asmeninė meilė,
nusivylimas gyvenimu, mirtis).
Tokio turinio eilėraščiai artimi
kiekvienos tautybės žmogui.

ANT DRŪKŠĖS EŽERO

Man liūdna buvo ir sunku
Keliant gyvenimo taku
Be draugo dar jaunam:
Kame pažvelgsi akimi,
Aplinkui žmonės svetimi;
Taip liūdna vien vienam.

Tekėjo mėnuo. Iš kalnų
Žiedai kvepėjo jazminų,
Žavėdami jausmus;
Tarp žalio ežero bangų,
Toli nuo triukšmo, nuo vargų
Laivelis supa mus.

Man ranką padavei jautriai
Ir jauną širdį atdarei
Bendros žvaigždės vardu:
Dabar ar juokias ateitis,
Ar sopa, verkia mums šir-
dis, -
Jaučiu ašai už du.

Mano nuomone Maironis veikia
labiau skaitytoją negu kiti mano
minėti poetai. Maironis rašo taip,
lyg pats būtų visa tai pergyve-
nęs.

Pav. Poe, rašydamas "Annabel
Lee" eilėraštį, turėjo galvoje sa-
vo žmoną, tačiau pats autorius
eilėraštyje visai nefiguruoja. At-
rodo, kad aprašoma miręs as-
muo.

Šios tematikos Maironio eilė-
raščiai dar: "Poezija", "Nuo Bi-
rutės kalno", "Nesek sau rožės
prie kasų" ir kiti. Tai nesens-
tanti kūriniai. Jie tinka į kitas
kalbas versti. Patriotinė Mai-
ronio lyrika artimiausia tik
mums lietuviams.

Kad Maironis anuo laiku buvo
didelis poetas, nėra abejonių. Jis
puikiai sugebėjo pagauti to meto
idėjas. Jas išreiškė prieinama,
sklandžiai, lengva ir tobula for-
ma. Maironio įtaka poezijai bu-
vo labai didelė. Laikotarpiu, nuo
"Aušros" iki Nepriklausomos Lie-
tuvos, yra Maironio epocha vadi-
namas. Jis skelbė tokias idėjas
kurios buvo naujajai kartai - ja-
nimui labai prie širdies. Maironis
buvo labai populiarus. Jo ei-
lėraščiai pirmąją įvairiuose po-
būviuose, vaidinimuose ir paren-
gimuose. Ilgą laiką Maironis, lyg
kelrodis, buvo naujiems poetams.
Taigi jis buvo didelis poetas.
Kadangi tuo laiku klestėjo ro-
mantizmas, tai ir Maironis tapo
romantizmo sekėju. Romanti-
nės poezijos bruožai: tiesiogini-
nis emocijų įsakymas, didingi
panoraminiai vaizdai, patosas.
Savo pergyvenimus išreiškia kla-
sikinė forma, tuo būdu poezija
iškelia iš kasdieninės kalbos.

Jaunimas labai Maironio po-
eziją mėgsta. Daug jo eilėraš-
čių yra pavirtę dainomis, kurios
yra visų mėgiamos ir mieliai dai-
nuojamos. Jo eilėraščiai yra ypa-
tingai geri deklamuoti. Vaizdus,
kaip gyvus matyte matom.

Maironio poezija prilygsta
anglosakų poetams. Maironis
kartais net ir geriau už juos ri-
muoja ir gražesnes mintis savo
eilėraščiuose kelia. Maironio po-
ezijoje yra gausumas figūrų: pa-
lyginimų, kreipimosi, laipsniavi-
mo ir kitų. Iš to galima spręsti,
kad Maironis buvo ir yra didelis
lietuvių poetas.

Jokūbo Stuko vadovaujamos "Lietuvos Atsiminimų" radijo programos dalyviai paminėjo Maironio 100 m. gimimo sukaktį New Yorke gegužės 26 d. Iš kairės: J. Valaitis, E. Maironytė-Čekienė, J. Stukas, ak-
toriai T. Daubaraitė-Skobeikienė ir K. Vasiliauskas.

NEW YORKO LIETUVIŲ ŽINIOS

• Moterų Vienybės tradi-
ciniai pavasariniai šokiai —
balius įvykęs birželio 9 die-
ną, Maspetho Lietuvių klu-
bo salėje, praėjo dideliu pa-
sisekimu.

H u m o r istinę programą
atliko L. Karmazinas ir E.
Liogys. V. Keraminas pa-
grojo akordeonu. Šokių kon-
testą laimėjo Jadvyga Vy-
tuviene su Kostu Dimu val-
są, o Birutė Macežinskaitė
su Juozu Tysliava, jr. —
twistą.

Žodį tarė Moterų Vieni-
bės pirm. Helena Kulber,
programai vadovavo U. Ba-
cevičienė. Šokiams grojo A.
Štarolio orkestras. Žmonių
atsilankė apie 170. Vakaras
davė gražaus pelno, iš ku-
rio vienybės remia įvai-
rius lietuviškus reikalus.

• LB Great Neck apylin-
kė birželio 10 d., gaisrininkų
salėje, surengė birželio bai-
siųjų įvykių minėjimą, ku-
rį atidarė pirm. V. Butkys
pabrėždamas, kad trėmimai
ir dabar tebevyksta, tik ki-
ta forma ir per metus išve-
žama gal ne mažiau nei tada
prieš 20 su viršum metų.

Paskaitą skaitė BALFo
reikalų vedėjas kun. L. Jan-
kus, nurodymas, kad Lie-
tuvos lietuvius nėra šeim-
ninkas, bet rusko tarnas,
vergas, nes norint iš čia ką
sušelpiti, reikia jiems mokė-
ti aukštus mokesčius, ko
kituose kraštuose nėra.

Rusčiai siūlė įvežti į Lie-
tuvą 5000 maldaknygių, —
kalbėjo toliau kun. Jankus,
— bet paaiškėjo, kad jeigu
jas ten kas išplatins, tai
tiems, pas kuriuos atras —
garantuotas bilietas į Sibi-
rą, nes ten yra pažymėta
U. S. A. Tai tokia ten "lais-
vė".

Po oficialios dalies Jokū-

bas Stukas, vienas iš pir-
mųjų lankęsis pavergtoje
Lietuvoje, parodė filmą apie
Lietuvą ir Rytų bei Vakarų
Berlyną pažymėdamas, kad
jis vizituodamas tėvų kraš-
tą, susidarė kitokį vaizdą
nei kiti po jo grįžę.

Jis turėjęs nuolatinį sek-
lį, apie Lietuvą susidarys
labai skurdų vaizdą, ypač
apie kolchozus. Lietuvius
rusai išnaudoja. Pramonė
dirba Rusijai nešdama Lie-
tuvai nuostolius. Vilniuje
rusų daugiau nei lietuvių.

Susirinkimas pasirašė re-
zoliucijas kongresmanams

ir senatoriams prašant Lie-
tuvai laisvės. Buvo susirin-
kę apie 100 žmonių, kurie
suaukojo 157 dol. kultūri-
niams reikalams.

LB Great Neck apylin-
kės valdybą šiuo metu su-
daro: V. Butkys — pirm.,
D. Alilionienė, vicepirm., P.
Povilaitis, išd., T. Jasaitis,
sekretorius ir buvęs ilga-
metis pirm. H. Miklas šioje
kadencijoj yra nariu, nes
jis kartu ir New Yorko
Apygardos valdybos narys.

• Regina Ingelevičiūtė ir
Kęstutis Kudžmai birželio 8
d. susilaukė antrojo sūnaus.

• BALFo 100-sis skyrius,
kurio valdybą sudaro: J.

LIETUVIŠKI SORIAI, JUODA DUONA. AUKŠ-
ČIAUSIOS RŪŠIES RŪKYTI KUMPIAI. DESROS
IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAU-
NAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWaining 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

ISKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠĮ KUPONĄ

Prašau atsiųsti

Nurodykit prekę

Nurodykit adresą:

Name

No.

Street

City

State

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE

APLANKYKITE

PARAMA

MIDWEST

MAISTO ir LIKERIŲ

KRAUTUVĖ

2515 West 69 St.

Marquette Parke

Telef. RE 7-1731

SAV. J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia gėrimus pirkite tikrai pigiai!

TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ:

1. ASBACH URALT 5th 4.95
 2. BISQUIT 3 star Cognac 5th 4.98
 3. CHIANTI Imported Wine Quo. . 0.98
 4. MARTINI or
MANHATTAN KVORTA ... 5th 2.98
 5. GERMAN BRANDY
10 metų senumo 5th 4.39
 6. DUJARDIN GERMAN
BRANDY 5th 5.29
 7. LONDON DRY GIN
80 proof KVORTA 5th 3.59
 8. KRON-BRANNVIN
AQUAVIT 5th 3.98
 9. IMPORT. PRANC. LIKERIAI 5th 2.98
 10. BORDEAUX pranc. vynai .. 5th 0.98
- Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gė-
rimų žemiausiomis kainomis! Nepaprastai
didelis pasirinkimas!

CleveLoans

HOME • AUTO • BUSINESS • PERSONAL

LET US
HELP
YOU

71 CONVENIENT, COMPLETE BANKING OFFICES

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkaina-
vimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345

13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DAILIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus
vedėjas.

Galminas, pirm., H. Kulber,
A. Diržys, L. Norkus ir M.
Virbickienė, šiomis dienomis
išsiuntinėjo newyorkie-
čiams pareiškimų blankus,
kviesdami stoti nariais į
BALFo organizuotą veiklą
ir tuo būdu stiprinti jų žo-
džiais tarient, BALFo pres-
tyžą, daugiau gauti lėšų ir
k.

Skyriaus valdyba pabrė-
žia, kad iš kelių tūkstančių
New Yorko lietuvių tik keli
šimtai dalyvauja visuome-
nės veikloje ir remia BALF,
kurio nario mokestis me-
tams tik vienas doleris.

SIBIRO LIETUVAIČIŲ MALDOS ITALIŠKAI

Viso pasaulio kat. vyskupijas
tvarko Bažnyčios Konsistorialinė
Kongregacija. Tai kongregacijai
priklauso ir vyskupų skyrimas
bei jų kilnojimas. Šiuo metu tai
Kongregacijai vadovauja kardi-
nolas Carlo Confalonieri. Nėra
abejonės, kad kardinolas labai
gerai žino Lietuvos episkopato
tragediją ir lietuvių katalikų kan-
čias. Gal dėl to jis sutiko glo-
boti Sibiro lietuvių maldakny-
gę italų kalboje ir pats parašė
šį įvadą:

"Ši maldų knygelė, atsisklei-
dusi iš paprastos ir tyros iš-
tremtų į Sibiją jaunų lietuvių
širdies, yra graži lyg pra-
žydušios darželyje gelės, kva-
pi lyg smilkalo dūmai ir darni
lyg angelų giesmė. Taip galėjo
melstis tik skausmo išbandyta
ir malone besišypsanti siela.
Maldaknygės žodžiai yra kilnaus
žmogiškojo ir krikščioniškojo
įkvėpimo dvelkimas. Net tolimos
tėvynės ilgės, vietoje apgaubti
lindėsiu, priduoja sparnus ir tel-
kia ugnies tikėjimo polėkiui ir
meilės karščiai.

Toli nuo gimtųjų namų ken-
čianti kalinė atleidžia kankinto-
jams ir gyvena viltimi; jos min-
tytys ir jausmai tokie tyri, tokie
platus, kad vienu ir tuo pačiu
meilės atodūsiu apima ir savo
Tautą ir savo Žemę, ir savo
Bažnyčią ir visą žmonių.

Lietuviai tremtiniai, kur jūs
bebūtumėte, įsimastykite į šiuos
psalmyną, kuris skaitomas su
ašaromis akys ir džiaugsmu
širdyje: turėsite iš to šviesos,
sustiprinimo, suraminimo.

Teišsipildo Sekminių maldos
žodžiai: šventoji Dvasia ateik ir
atnaujink mus ir mūsų Tautą, kad
visi vieningai kurtumėm Dievo
Karalystę savo Tėvynėje."

Sibiro lietuvių maldaknygės
vertimu ir išleidimu italų kalbo-
je rūpinosi kun. V. Mincevičius,
knyga pasirodys birželio vidury-
je, kaip tik baigsiems birželio tre-
mimams paminėti Italijoje. Spau-
dinama 10.000 egz., platinama
Italijoje; kaip suvenyrą mieliai pri-
siųsiu veltui visiems tiems, kurie
realiai ar auka Balfui remia Si-
biro kankinius ir kurie tos ita-
liškos laidos paprašys. Gaila, bet
lietuvių ir anglų laidos jau išpar-
duotos.

Kun. L. Jankus
BALFo Reikalų Vedėjas

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Algirdas Gustaitis, ALGIS TRA-
KYS IR TAKSIUKAS ŠLEIVYS.
Nutikimai Lietuvos kaime. II da-
lis: Užpuola bitės. Daikininkas
Vytautas Stasiūnaitis. Didelio
formato, gerame popieriuje, spal-
votas leidinys. Išleido "Lietuvių
Dienos", 4364 Sunset Blvd., Hol-
lywood 29, Calif. 1962, \$2.

A. Gustaičio ir V. Stasiūnai-
čio pastangomis gaminami piešti
spalvoti filmukai-kartūnai ma-
žiesiems, jau rodyti JAV ir Ka-
nados lietuviams. Tų filmukų-
kartūnų tekstą su dalimi pieši-
nių prieš porą metų "Lietuvių
Dienų" knygų leidykla išleido gra-
žiu didelio formato leidiniu AL-
GIS TRAKYS IR TAKSIUKAS ŠLEI-
VYS, I dalis: Kova su gaidžiu.
Knygutė mažiesiems patiko,
spauda atsiliepė gerai. Dabar
leidykla išleido II nuotykių dalį:
Užpuola bitės. Ryškios, papras-
tos mažiesiems suprantamos
ilustracijos, trumpas, vaizdus
tekstas, įdomus, gyvas nuotykių
pavaizdavimas ir pasakojimas,
patrauks kiekvieną prie vadina-
mų "komikų" prisratusį mažąjį
skaitytoją. Knygutė jam parodys
šiek tiek lietuviško kaimo, o tė-
vams bus proga ją papildyti, pa-
pasakojant apie gražiąsias Lietu-
vos sodybas.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Jonas Gaizutis su poniu iš Detroito, praeitą savaitę buvo atvykęs į Clevelandą ir dalyvavo Korp! Neo-Lithuania literatūros vakare.

• Muz. Juozas Olšauskas, Amsterdam, N. Y. grįždamas iš Chicagos ir lankydamas pažįstamus Clevelande, atsilankė Dirvoje. J. Olšauskas, į JAV atvykęs 1924 m., yra Amsterdamo lietuvių parapijos vargonininku, kelis metus yra buvęs A. L. V. Sąjungos valdybos nariu.

Tragingųjų birželio trėmimų minėjimas

1941 m. birželio 14 ir 15 dieną, sov. vyriausybė įvykdė masinę lietuvių deportaciją į tolimąsias Sibiro taidas lėtam išmarinimui ir mirčiai. Buvo išvežta per 40000 lietuvių be amžiaus ir lyties skirtumo. Tų genocido įvykių tėvynėje likę lietuviai negali pamirėti. Tai pareiškia tie, kurie atsidūrė laisvajam pasauly, kelti komunistinės Rusijos gėdingą laisvų tautų okupaciją ir jų naikinimą.

Kaip kasmet, taip ir šiais metais birželio 17 d. Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrius rengia Tragingųjų Birželio įvykių paminėjimą. Tą dieną 10:30 val. šv. Jurgio liet. parapijos bažnyčioje bus atnaujamamos šv. Mišios už nukankintus ir vergijoj atsidurusius lietuvius. Tuoj po pamaldų, tos parapijos bažnytinėje salėje bus iškilmingas paminėjimas. Pagrindinę kalbą pasakys Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas

SEPTYNI SKIRTUMAI

(Galvosūkio 2 psl. sprendimas)

1. Atspindis ant televizijos aparato šono yra trumpesnis. 2. Kilimas mažesnis. 3. Priešais vagį yra cigarečių nuorūka. 4. Virš vagio galvos yra vertikalinė linija. 5. Tarp vagies ir aukos ant žemės yra popierio lakštas. 6. Aukos plikė didesnė. 7. Matoma aukos dešinioji alkūnė.

RADIO - TV - HOME

BERTI WITT — savininkas

11817 LORAIN AVE. CLEVELAND 11, OHIO TEL. 252-3840

DIDELIS IŠPARDAVIMAS importuotų radijo aparatų nepaprastai atpigintom kainom; Blaupunkt, Telefunken, Grundig ir kiti paskutinės laidos stereo bei Hi-Fi aparatai.

Pritaikinti amerikoniškom stotim, Garantijos ir asmenišką įrengimas jūsų namuose bei eksperto patarimai.

Skambinkite nedelsdami ar atvykite pasižiūrėti, (išskyrus trečiadienius).

24 valandų patarnavimas

Tel. 942-8038

J. S. AUTO SERVICE & SALES

Didelis pasirinkimas geros rūšies vartotų mašinų.

Dažoma karštais purkštuvais — taisomos karosrijos — motorai — bėgiai — sankabos — stabdžiai.

J. ŠVARCAS
savininkas

35571 Vine Street
Eastlake, Ohio

Plieno Vyriškos sueigoj Clevelande Algiiui Grigaliūnui, studijuojančiam Pittsburgho universitete, užrišamos vyriškos spalvos. Iš kairės: J. Nasvytis, V. Malcanas, A. Grigaliūnas, R. Babickas ir J. Augustinavičius.

V. Plidžinsko nuotrauka

Dr. A. Trimakas. Pakviesti ir Amerikos vyr. pareigūnai atsilankyti į minėjimą ir tarti žodžius. Bus ir meninė dalis.

Visą Clevelando lietuvių visuomenę kviečiame dalyvauti kaip pamaldose taip ir iškilmingam minėjime. Pagerbsime žuvusius ir ištremtuosius už Lietuvos laisvę. Priminsime laisvajam pasauliui tą didžiąją komunistinės Rusijos niekšybę Lietuvai padaryta anuo metu ir tęsiama šiais laikais. Kreipsimės į laisvojo pasaulio žmones užtarti ir pagalbos tarti atvirą ir teisingą žodį. Priminsime, kad komunistas siekia pavergti visą laisvąjį pasaulį, jei jam nepastos kelio.

Visos organizacijos prašoma dalyvauti su vėliavomis kaip pamaldose, taip ir iškilmingam minėjime.

ALTO Clevelando Sk. Valdyba

Tradicinė ramovėnų gegužinė

L. V. S. "Ramovė" Clevelando skyrius birželio 17 d.

dasi gražioj aplinkumoj, gražioje gamtoje bus smagu praleisti šventadienio popietis, susitikti su pažįstamais ir pasilinksinti. Grieš gera muzika ir bus galimybė smagiai pasišokti. Bus dovanų paskirstymas ir proga išbandyti laimę.

Ramovėnų Clevelando Skyriaus Valdyba kviečia visus gausiai atsilankyti į kalbamą gegužinę ir tuo paremsime žurnalą "Kari".

Į Neurų ūkį važiuoti: West 25-tąja gatve — 42 keliu iki Brunswick miestelio, kur pasukti į dešinę — 303 keliu iki Substantion Rd., kur vėl pasukti į dešinę. Sekite tautinę vėliavimą, kuri parodys privažiavimą į kalbamą vietą.

L. Žvirkalnys

Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos konferencija

Š. m. birželio 16-17 d.d. Clevelande įvyks LKDS konferencija. Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje, 6527 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Konferencijos atidarymas 10 val. ryte.

16 d., šeštadienį, 4 val. p. p. politinį pranešimą padarys Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas Dr. A. Trimakas ir Lietuvos politinio susigrupavimo išėvijoje klausimu — LKDS vicepirm. S. Rauckinas. Kaip į posėdžius, tuo labiau į pranešimus kviečiama Clevelando lietuvių visuomenė atsilankyti. Įėjimas laisvas ir nepmokamas.

Konferencijos dienomis vyks ir Lietuvių Krikščioniškosios Demokratijos Studijų Klubų atstovų bei Leono XIII Fondo valdybos posėdžiai.

Konferencijos proga, Kultūriniuose Darželiuose bus padėtas vainikas Maironio pagerbimui.

16 d. — šeštadienio vakare, šv. Jurgio liet. parapijos salėje Konferencijos atstovams ir svečiams rengiamos vaišės. Vakariėnės metu bus sveikinimai, gautų sveikinimų raštu pagarsinimas ir bus paminėtas

L. V. S. "RAMOVĖ" CLEVELANDO SKYRIUS RUŠIA

GEGUŽINĖ

ŽURNALUI "KARIUI" PARĖMTI

Š. m. birželio mėn. 17 d., 2 val. p. p., Neurų ūkyje.

Maloniai visus kviečiame dalyvauti. Programoje: Sportinis šaudymas, jaunimui komiški žaidimai.

Gausi loterija, veiks bufetas, bus muzika.

Skyriaus Valdyba

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

JONINĖS ARTINASI!

Clevelando vyrų oktetas birželio 23 d. Wellande, Kanadoje, dalyvauja Joninių meninėj programoje. Nuotraukoje iš kairės: V. Raulinaitis, M. Motiejūnas, P. Kudukis, A. Gilyys, vadovas R. Babickas, J. Staniškis, F. Kaminskas, M. Aukštuolis, G. Motiejūnas.

V. Plidžinsko nuotrauka

Jos primena degančius laužus, jaunimo dainas, pasakojimus apie paparčio žiedą.

Welland, Ont., jos prasidės St. Šimkaus daina: "Šią naktelę miego nemiegojau..."

Ir kas galėtų miegoti tą subvakarį, jei čia, gražioje miškelyje esančioje ST. STEPHENS HALL, Clevelando vyrų oktetas dainuos vieną po kitos mūsų gražiausias liaudies dainas, paįvairinimui užtrauks ariją iš vienos ar kitos operos, sudainuos ir kitą kurią publikos mėgiama melodija!

Kas galėtų miegoti, jei ten pat tą vakarą Detroito šaunūs jaunimas šoks gal "Bleeding Heart", gal kitą kurį gražių tautinių šokių!

Tą šeštadienį, birželio 23 d., Wellandas linksminsis ir šoks švęsdamas Jonines, kartu su Clevelando jaunais dainininkais, ir linksmais, kaip pats pavasaris, Detroito šokėjais, ir su savo svečiais, kurių dauguma bus lietuviai iš Kanados miestų ir kaimų, bus ir iš Amerikos pasienio vietovių.

tautos atgimimo dainius Maironis.

LKDS Clevelando Sk. vadovauja Petras Balčiūnas. Konferencijos ir kt. reikais galima kreiptis į jį telefonu ER 1-1823.

L. Žvirkalnys

Salamander batų krautuvių reikalinga pardavėja

Darbo laikas: 3-4 dienos savaitėje nuo 10 val. ryto ligi 6 val. vak. Pardavėja privalo gerai kalbėti vokiškai.

Teirautis: B. Gražulis, telef. HE 1-3686.

Pelningas turtas

2 dviejų šeimų namai ant vieno sklypo. Vienas 12-os kambarių, kitas — 10. Abu labai gerame stovyje. 2 automobiliams garažai. A — 1 stovis. Investuojate 20% prašomos kainos.

Prie pat šv. Jurgio parapijos.

Bower Realty
UL 1-4064
(68, 69, 70)

Mūrinis 2 šeimų namai po 6 kambarius bute

Visai arti prie Euclid g.; 2 gaso pečiai, automatiniai vandens tankai; 2 garažai. Prašo 19,500 dol.

J. Širvaitis
Wm. T. Byrne Real Estate
1535 Hayden Ave.
Tel.: įstaigoje — MU 1-6100
Namuose — KE 1-4080

DALIA SKRINKAITĖ gimusi Kaune 1942 m. Mokėsi Loretto College School. 1959 m. baigė konservatoriją. Tų pačių metų rudenį įstojo į Toronto universitetą ir šį pavasarį baigė muzikos studijas gaudama muzikos bakalauro laipsnį. Muzikos mokytoja koncertiniuose renginiuose. Priklauso Neo-Lithuania Korporacijai, Skautų Organizacijai ir Lietuvių Studentų Sąjungai.

• Konsuliu dr. J. Žmuidzinui ir ponai priėmimo-pagerbimo vaišės buvo suruoštos birželio 7 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Trumpą įžangos žodį tarė LB vietos apylinkės pirmininkas J. R. Simanavičius. Po jo kalbėjo PLB pirm. dr. Sungaila ir perduotas Krašto Valdybos pirmininko Stp. Kęsgailos sveikinimas.

Kons. dr. J. Žmuidzinai savo padėkos žodyje išryškino nekuriuos sutapimus su jo pirmtakais Grant-Suttie ir V. Gylu, kurie buvo pagerbti tylos minutės susikaupimu. Taipgi atsišaukimu buvo pagerbtas tik miręs Lietuvos ministeris Pietų Amerikai dr. K. Grauzinis.

UŽSAKYKITE GELES TELEGRAFU
Gėlės visoms progoms — vedyboms, laidotuviams ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI

Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad, nuo 10:30 - 1:30
Telef. namų 431-6558 6901 Superior Ave.
Krautuvis — 431-6339 Cleveland 3, Ohio

KAS IR KUR?

• Lietuvos Pasiuntinybė prie Šv. Sosto pakartotinai praneša, kad pakeitė savo adresą, kuris dabar yra: Legazione di Lituania presso la Santa Sede, Via Giovanni Aldega 2, Roma, Italy. Ten pat gyvena ir Lietuvos Diplomatijos šefas min. S. Lozoraitis.

• Vytautas Abraitis, ALT S-gos pirmininkas, su ponija, birželio 9-10 dienomis buvo išvykę į Connecticut valstybę. Ta proga aplankė ir savo gimines Newingtone, Conn.

Vytautas Abraitis su Sąjungos vicepirmininku Antanu Seniku šio mėnesio 23 dieną lankysis Baltimorėje, Maryland valstybėje, kur jie dalyvaus ilgamečio Sąjungos darbuotojo ir rėmėjo Jono Lietuvniko pagerbime.

• Jolantai ir Vytautui Mikūnams, Dirvos skaitytojams Chicagoje, birželio 7 d. gimė dukrelė Daiva.

• Dr. Vaclovas Paprockas, iš New Yorko, liepos 1 dieną išvyksta atostogų į Maino valstybę, New Harbor.

Porą savaitę atostogų daktaras mano praleisti bežvejodamas. Kartu su juo vyksta brolis Petras Paprockas.

• Daiva Audėnaitė, newyorikiečių veikėjų dukra, birželio 9 d. susižiedavo su med. dr. Algirdu Matulioniu, iš Clevelando.

Algirdas yra dr. B. Matulionio sūnus. Daiva veikia santarietė.

• Vladas Mieželis, Chicago, mokėdamas už Dirvą, prisiuntė ir \$5.00 auką.

• F. Mackevičius, Chicago, mokėdamas už Dirvą, prisiuntė ir \$5.00 auką.

L.R.S. RUOŠIASI SUVAŽIAVIMUI

Birželio 2 d., Toronte, pas Kanados LRS pirm. A. Kuolą įvyko pasitarimas numatomo višutinio LRS narių suvažiavimo reikalais. Pasitarimuose dalyvavo LRS pirm. B. Bieliukas iš New Yorko ir suvažiavimui ruošti K-to pirm. H. Žemelis iš Rochesterio. LRS suvažiavimas įvyks š.m. rugsėjo 1-2-3 dienomis, Kanadoje, Wasaga Beach. Buvo apžiūrėta ši vasarvietė, kurioje Toronto lietuviai turi labai daug savo nuosavų vilų ir parinktos vietos suvažiavimo dalyviams apgyvendinti.

Suvažiavime numatomi svarbūs LRS pirm. K. Bieliuko, vicepirm. K. Drungos ir kt. pranešimai ir kiti klausimai dėl tolimesnės LRS veiklos.

H. Žemelis Toronte dar padarė vizitus konsului P. Žmuidzinui, "Tėviškės Žiburių" vyr. red. mokslo draugui kun. dr. P. Gaidamavičiui ir Toronto lietuvių programos ved. p. Simanavičiaus pakviestas, kalbėjo per radiją.

• BALFo direktorių suvažiavimas, įvykęs birželio 9 d., BALFo centro patalpose 105 Grand St., Brooklyn, N. Y., nutarė šių metų spalio mėn. 12-13 d.d. sukviesti BALFo seimą Baltimorėje, Maryland.

Reikalų vedėjas kun. L. Jankus painformavo apie lietuvių šelpimą Lenkijoje, Lietuvoje, Vokietijoje ir kitur. Iš 25 BALFo direktorių suvažiavime dalyvavo 17-ka.

BALTIMORE

Jono Lietuvniko 80 metų amžiaus sukaktuvės.

Birželio 23 d., 7 val. 30 min. vakaro Lietuvių salėje ruošiamas daug dirbusio lietuviškose organizacijose ir stambias sumas paaukojusio lietuviškoms organizacijoms: Vasario 16 Gimnazijai, Vilties Draugijai, Balfui ir Liet. Bendruomenės.

MARYTEI ALEKSANDRŪNIENEI

netikėtai mirus, šeimą ir artimuosius giliai užjaučia

Bartkai ir Pulkaunikai

Mielam bičiuliui

VYTAUTUI ALEKSANDRŪNUI,

liūdinčiam mirus jo mylimai žmonai, gilią užuojautą reiškia

Ona ir Kostas Žolynai

Mielajam prieteliui ir bendradarbiui

PETRUI PARULIUI

mirus, jo žmoną TATJANĄ PARULIENĘ, sūnų LEOPOLDĄ, dukteris: p. IRENĄ KRIAUCIULIŲNIENĘ ir p. REGINĄ KUČIAUSKIENĘ bei jų šeimas giliai užjaučia ir reiškia nuoširdžią užuojautą

Jonas Čėsna
Omaha, Nebraska

Cicero Aukšt. Lituanistikos mokyklos mokiniai su mokytojais ir tėvų komiteto nariais, mokyklos užbaigimo dieną. Sėdi iš kairės: Ingaunis, Ročkienė, Kaunienė, Bačinskienė, mokyklos dir. kun. Parlaba, Baukienė, Bendikaitė, Bobinienė, Vasaitis. Stovi: Babrauskas, Skridulis, Radzminas, Dočkus, aštuonios mokinės, Pupelis, Zalatorius, Laurinaitis ir Grincevičius.

Cicero Aukštesniąją Lituanistikos Mokyklą baigė 48 mokiniai

Chicago Aukštesniąją Lituanistikos Mokyklą 1961-62 m. m. baigė 48 moksleiviai, kuriems išleidiama abiturientų akte, 1962 m. birželio m. 3 d. buvo įteikti atestatai:

Barzdaitė Sabina, Brazdžionytė Elena, Briedytė Violeta, Dek-

nytė Ramutė, Drunga Mykolas, Domanskis Jonas, Domarkaitė Rūta, Dudėnaitė Kristina, Eidukonis Kęstutis, Gepnerytė Julija, Gylis Linas, Jonikaitė Jorūnė, Juodvalkis Uosis, Junevičiūtė Nijolė, Kanavolaitė Leonida, Kankus Romas, Kavaliūnaitė El-

Prel. Albavičius prašo kino artistės Rūtos Lee-Kilmonytės įteikti pasižymėjusiems mokiniams diplomus. Nuotraukoje iš kairės: Masi-lionis, prel. Krupavičius, Babrauskas, prel. Albavičius, Kilmonytė, kun. Parlaba, Klitorė ir Vedegys.

Bendras vaizdas Cicero Aukšt. Lituanistikos mokyklos penktosios abiturientų laidos išleistuvių, šv. Antano lietuvių parapijos salėje.

MEČYS ŠIMKUS, Dirvos atstovas Chicagoje. Jis turi teisę Dirvos vardu Chicagoje ir apylinkėse rinkti prenumeras, atnaujinti jas, rinkti skelbimus bei užuojautas ir ieškoti bei priimti skolas Dirvai ir pan. Chicago ir apylinkių lietuvių gyventojai, turintieji čia suminėtų reikalų prašomi kreiptis darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. į Šimkus Real Estate — 4259 So. Maplewood Av., Chicago 32, Ill. Telefonas CLIFFSIDE 4-7450 ir būsite kuo mandagiausiai aptarnauti.

Cicero ir apylinkėse jau kuris laikas aktyviai reiškiasi Dirvos atstovas ir bendradarbis V. A. RAČKAUSKAS. Jo adresas: 5113 W. Cermak Rd.

ALVUDO vadovybė Chicagoje tariasi vaikų festivalio reikalais, įvyksiančio šį sekmadienį, birželio 17 d. 2 val. po pietų Marquette Parke. Esant blogam orui festivalis įvyks Gage Parko sporto salėje. Nuotraukoje iš kairės: Janušaitis, dr. Adomavičius, Peteraitienė, Brinka, Rabušauskienė, Slabokas ir Šulas.

V. A. Račkausko nuotrauka

"Primokėčiau po 5 dol.

kiekvieną naktį, kad galėčiau išsimiegoti", prisiekdinėja ne vienas, karštai vasarai atėjus. Tik už centus per dieną jūs galite įsigyti oro vėsinatuvą pas Gradinską, 2512 W 47th St., Chicago, Ill., FR 6-1998.